

Kredarica – Minulo sredo dopoldan je posadka helikopterja republiškega sekretariata za notranje zadeve prepeljala iz Mojstrane na Kredarico tone materiala za obnovo tamkajšnjega Triglavskega doma. Ta dan bo zapisan v zgodovino našega planinstva iz dveh razlogov. Dogodek pomeni začetek priprav za dolgo načrtovano povečanje naše najbolj obiskane planinske postojanke, obenem pa osnovo za širše in dolgoročneje obnavljanje planinske organizacije in delavcev milice pri oskrbi visokogorskih koč s pomočjo helikopterja. Za prevoz materiala na Kredarico in odvoz steklenic v dolino so na Prodirh v Mojstrani uredili kompletno helikoptersko bazo. – Besedilo in slika: S. Saje

XXXIV. Številka 52

Uredniki: občinska konferenca SZDL Kranj, Radovljica, Škofja Loka
Izdaja: Časopisno podjetje Kranj – Glavni urednik Igor Slavec
 odgovorni urednik v. d. József Košnjek

GLAS

Kranj, petek, 10. 7. 1981
Cena: 7 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Investicijska gradnja upadla

Kranjski investitorji so koncem leta gradili 259 objektov s predračunsko vrednostjo 1,445 milijonov dinarjev. Le 15 objektov s skupno predračunsko vrednostjo 445 milijonov dinarjev so gradili v drugih slovenskih občinah ali v tujini, večinoma pa v Termični tovarni kamene volne v Marofu, ki bo predvidoma vredna 286 milijonov dinarjev. Investicijska gradnja, kar je seveda v interesu razvojnimi usmeritvami, v predračunski vrednosti obsega v primerjavi z letom 1980 gradnjo upadla za en odstotek, število objektov pa se je zmanjšalo za sedem.

Zanimiv je podatek, kolikšen je bil delež predračunske vrednosti investicij v teku v lanskem družbenem proizvodni gorenjskega gospodarstva, pri čemer smo za primerjavo vzeli predračun investicij v teku iz večjih let in ne le investicijsko porabo v enem letu. Primerjava je pokazala, da predstavlja 38,6 odstotka, če ne upoštevamo rudnika urana Zirovski vrh, pa 28,4 odstotka. Rudnik urana je namreč ena izmed dveh največjih gradenj na Gorenjskem (druga je avtopnevmatikarna kranjske Save), saj v skupni predračunski vrednosti tekočih investicij na Gorenjskem zavzema 27 odstotni delež, v škofjeloški občini pa 62 odstotni. Po občinah pa je primerjava dala naslednje podatke: Kranj 29,8 od-

stotka, Jesenice 34,5 odstotka, Radovljica 23,9 odstotka, Škofja Loka 83,1 odstotek (31,9 odstotka brez rudnika urana) in Trzin 3,2 odstotka.

Od konca septembra lani do konca marca letos so investitorji prijavili gradnjo 74 objektov s predračunom 997 milijonov dinarjev. Okrog 345 milijonov dinarjev pa so znašale prekoračitve predračunov, na kar so vplivale podražitve, pa tudi spremembe pri gradnjah. V tem razdobju pa je bilo dokončanih kar 84 objektov s predračunsko vrednostjo 1.440 milijonov dinarjev, kar presega predračun novih investicij in prekoračitve starih objektov v gradnji skupaj.

V skupnem predračunu je 90 odstotkov odpadlo na gospodarske investicije. Koncem marca je bilo na Gorenjskem le še 42 negospodarskih objektov v gradnji, kar je 6 manj kot septembra lani. Njihov predračun pa je upadel za 12 odstotkov. Sestava zdajšnje investicijske gradnje pa je še vedno precej odmaknjena od tiste, kakršno naj bi dosegli s sprejetimi razvojnimi usmeritvami v tekočem srednjeročnem razdobju.

Sestava zagotovitve sredstev pa se je ugodno spremenila, saj se je obično povečal delež sredstev investitorjev na račun prejšnjega padca domačih kreditov. Pomemben vir so tudi združena sredstva in samopri-

Poglejmo ob koncu še gradnjo za trg, ki skoraj v celoti odpade na gradnjo stanovanj. Predračunska vrednost gradenj se je v enem letu malce povečala in je koncem marca znašala 748 milijonov dinarjev. Če upoštevamo rast cen, potem se je gradnja realno zmanjšala, saj so prekoračitve predračunskih vrednosti porasle za 27 milijonov dinarjev, štiri odstotke od prvotnega preračuna. Prekoračenja so rezultat podražitev, nastalih med gradnjo. Tako je na primer v Kranju letos cena kvadratnega metra stanovanja 84 odstotkov višja kot lani. Gradnjo za trg gradbeniki vse manj financirajo sami – delež je od 69 odstotkov upadel na 59, vse večji je delež kreditov.

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Poceni rešitev

Eden od elementov v preobrazbi srednjega šolstva so prav gotovo prostori, ki morajo odgovarjati sodobnemu načinu pouka, pri katerem naj bi se razvijale tudi učenceve praktične sposobnosti in znanja. Zato so sprva v Sloveniji, Gorenjska ni izjema, načrtovali gradnjo več novih šolskih poslopij. A pokazalo se je, da denarja, ki ga zahteva prehod v usmerjeno izobraževanje, ne bo dovolj. Ostali bodo torej stari zidovi, le notranja podoba bo nekoliko drugačna, bogatejša, sodobnejša.

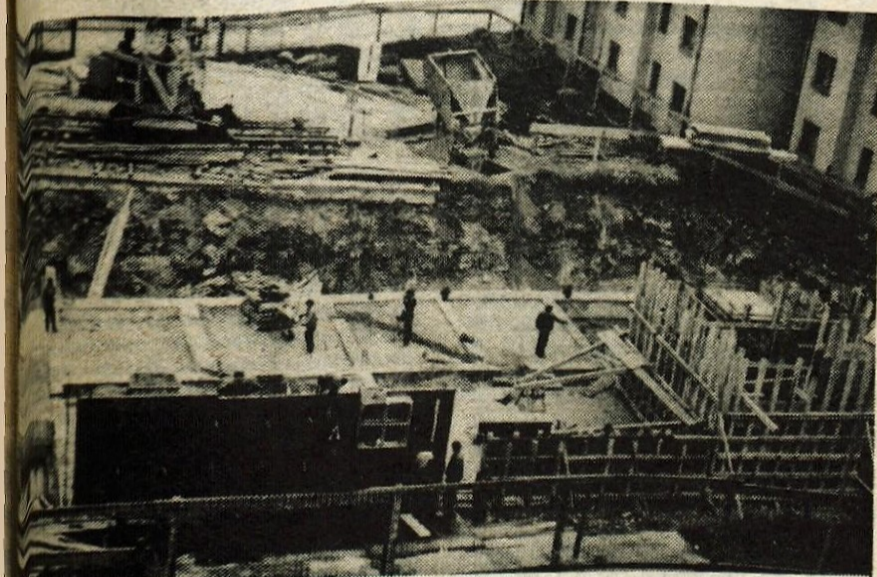
Kljub temu pa bo potrebno varčevati tudi pri opremljanju učilnic za predmete iz programa skupne vzgojnoizobrazbene osnove, to je za biologijo, kemijo, fiziko ter osnove tehnike in proizvodnje. Da bi bila razmestitev čim bolj racionalna, so v okviru republike izdelali enoten projekt opreme, ki naj bi se do 1. septembra znašla v takoimenovanih specializiranih učilnicah. Sedemdeset odstotkov denarja zanje bo prispevala republiška izobraževalna skupnost, trideset naj bi dale šole same iz sredstev amortizacije. Vendar pa šole te obveznosti najbrž ne bodo zmogle. Iz katerih virov manjkajoči znesek nadomestiti, še ni znano.

V težnji po čim manjših stroških so šli v kranjski občini celo dlje. Dogovorili so se, da bodo specializirane učilnice opremlili le v treh šolah: v gimnaziji, tekstilnem in obutvenem centru ter v šolskem centru Iskra. Pouk, ki bo s tem prav gotovo neprimerno kvalitetnejši od sedanjega pretežno teoretičnega, bodo v njih opravljali tudi učenci iz drugih kranjskih srednjih šol.

Pri opremljanju učilnic bo vsekakor potrebno imeti pred očmi varnost učencev. Zato delo ne bo preprosto. Gradbena in inštalacijska dela bo za vse prevzelo Komunalno obrtno in gradbeno podjetje iz Kranja na osnovi enotnega projekta, ki so ga izdelali v Slovenijalesu.

Ali bodo učilnice nared do 1. septembra, je trenutno težko reči, vendar po obljubah izvajalcev posebnih težav ne bo. Ob tej poceni rešitvi pa se odpira drug problem; učenci bodo morali hoditi od šole do šole. Pri usklajevanju urnikov bo treba na to vsekakor misliti.

H. J.

Kranj – Gradnja prizidka ob kranjskem domu upokojencev na Planini je začela. Delavci Gradbinca dograjujejo zaklonišče, ki bo globoko v zemlji. Preko 80 novih postelj bo s prizidkom dobil dom in toliko upokojencev in onemoglih, ki si tudi v starosti žele čutiti ob sebi prijatelje in življenja, bo tu dobilo novi dom. Strokovnjaki pravijo, da bo nova gradnja sredi blokov toliko odmaknjena, da nobenemu upokojencu tam okrog ne bo jemala sonca. Dela tečejo po programu in novega leta bo prizidek doma že vseljiv. – Foto: D. Dolenc

Višje stanarine

Kranjski občini so se s 1. julijem stanarine in najemnine povečale za 20,5 odstotka – Povišanje je med najmanjšimi v Sloveniji

Kranj – V Sloveniji že tretje leto v letni akciji za postopen prehod na socialne stanarine. To vprašanje v občinah različno rešujejo in tudi različno obračunavajo stanarine. V Kranju je na primer letos do 1. julija povzročilo povišalo stanarine od 20 do 20,5 odstotka. V kranjski občini so se v predhodnih razpravah v socialistični zvezi in izvršnem svetu odločili, da se stanarine povečajo za 20,5 odstotka. Takšno povišanje pa je med najmanjšimi v Sloveniji. V drugih občinah so sprejeli 15. junija pred sprejetjem zvezne resolucije o cenah.

Prvič v Sloveniji je najprej kazal, da se stanarine v občini povečajo za najmanj 26,17 odstotka. V Kranju pa bi upoštevali lansko stanje, pa bi morale povečati kar za 53 odstotkov. Vendar je koordinacijski

odbor za preobrazbo stanovanjskega gospodarstva pri občinski konferenci SZDL menil, da ta hip glede na stabilizacijske ukrepe ne bi bilo upravičeno povešati za več kot 20,5 odstotka. To povišanje pa bo le deloma omililo težave, s katerimi se zaradi pomanjkanja denarja srečujejo pri vzdrževanju stanovanjskih objektov. Zbrana sredstva namreč ne bodo zadoščala za uresničitev programa vzdrževanja, zato bodo prenekatere sicer nujna dela morala še nekaj časa počakati.

Pred povišanjem so bile stanarine v Sloveniji samo v sedmih občinah nižje od kranjskih. Zda pa so tudi v teh občinah stanarine bolj povišali (Ljubljana 25 odstotkov, Maribor 38, Sežana 30, Postojna 23,1 odstotka) kot v Kranju.

A. Z.

Ob dnevu vstaje odkritje spomenika Edvardu Kardelju

Osrednja slovesnost, posvečena 40-letnici ustanovitve Osvobodilne fronte, vstaji jugoslovanskih narodov in narodnosti in predvsem praznovanju dneva vstaje slovenskega naroda, bo v torek, 21. julija, ob 20. uri na Trgu revolucije v Ljubljani, kjer bodo ob tej priložnosti odkrili tudi spomenik velikemu teoretiku socialističnega samoupravljanja in politiku Edvardu Kardelju. Proslave in svečanega odkritja spominskega obeležja naj bi se udeležili delovni ljudje in občani iz vse Slovenije. Samo z Gorenjske

pričakujejo v Ljubljani okoli osem tisoč občanov: iz kranjske občine dva tisoč, iz jeseniške, radovljiške, trziške in škofjeloške pa po tisoč petsto. Množičnemu shodu na Trgu revolucije, ki bo hkrati spomin na začetek organiziranega odpora v naši republiki in na revolucionarja Edvarda Kardelja, bodo prisostvovali tudi narodni heroji, nosilci Spomenice 1941, člani sveta republike; vse občinske, obalne in mestne konference Socialistične zveze bodo na predvečer dneva vstaje slovenskega naroda poslale v naše glavno mesto petčlanske delegacije. Na osrednjo slovesnost bodo iz vseh občinskih središč potekali organizirani prevozi. Večina udeležencev z Gorenjske bo v Ljubljano potovala po železnici in le del z avtobusi.

C. Z.

3. stran

Cena stanovanj na Planini

4. stran

Prgišče pretresljivih črtic

Danes v Glasu:

6. in 7. stran

Delegatsko odločanje – Radovljica

11. stran

Gostišče na blejskem otoku

Cena stanovanj na Planini

Kranj — Konec junija so strokovalci oziroma kupci stanovanj v štirih stanovanjskih skupnostih na Planini obvestili o sprejetih družbenopolitičnih odločitvah, občinsko skupščino samoupravne organe, da sedanjepodražitev pri gradnji stanovanj je ogrožajo socialni položaj prebivalcev z nižjimi osebnimi dohodki; nekateri pa najbrž celo ne bi mogli kupiti stanovanja. Sedanja predvidena cena za kvadratni meter je bila namreč 100 dinarjev. Sedanja končna cena pa je 22.160 dinarjev. To pa je dvom o pravilnosti samoupravnega razreševanja in odločitve o ceni stanovanj v skupnostih na Planini II.

Zakaj in kako je prišlo do tolikšnje podražitve smo popražili v Domplanu v Kranju. Zvedeli smo, da je najprej razpravljalo izvršni odbor podpisnikov samoupravnega sporazuma o oblikovanju cen v stanovanjski skupnosti. Sklenil je, naj cena najprej preveri posebna komisija

pri zvezi stanovanjskih skupnosti Slovenije. Le-ta je ugotovila, da pri izračunu cene ni bilo nobenih nepravilnosti. Prav tako so v okviru gospodarske zbornice Slovenije po projekti, ki se gradijo na Planini, zaprosili za predračun nekatera slovenska gradbena podjetja: Stavbenik Koper, Ingrad Celje, SGP Gorica Nova Gorica, Pionir Novo mesto in Gradbincev Kranj. Najnižji izračun je predložil Gradbincev Kranj.

Izhodiščna cena za gradbena dela na Planini je bila določena 30. junija lani, za obrtniška in instalcijska dela 31. marca lani in za komunalno opremo 30. septembra. Po dolgotrajnih razpravah in usklajevanju sta se izvršni odbor stanovanjske skupnosti in odbor podpisnikov samoupravnega sporazuma končno sporazumela z izvajalci, da se podražitev v primerjavi z izhodiščno ceno začnejo obračunavati šele od 1. julija 1980 naprej. Vsa gradbena dela oprav-

ljena pred 1. julijem, je bilo treba odšteti od skupne vrednosti objekta. Končna cena za prve štiri objekte pa zdaj znaša 22.161 dinarjev. Takšno ceno je potrdil izvršni odbor podpisnikov 7. novembra lani, izvršni odbor samoupravne stanovanjske skupnosti pa 5. maja letos.

Nekateri primerjalni podatki kažejo, da takšna cena ni najvišja v Sloveniji. Za takšno ceno pa je več vzrokov, eden najpomembnejših pa je stanovanjski standard gradnje na Planini. Primerjave povedo, da je povprečna velikost stanovanja na Planini I 54 kvadratnih metrov, na Planini II pa 61,6. Na Planini I je preračunano na hektar 364 prebivalcev, na Planini II pa 240. Če bi dosegli enako gostoto, bi namreč 64.730 kvadratnih metrov neto stanovanjskih površin zgradili na Planini II kar 86.817 kvadratnih metrov neto stanovanjskih površin. Razen tega je treba upoštevati, da se je na Planini I prav v tem obdobju stanovanjska gradnja zaključevala, na Planini II pa začela. Za začetek gradnje pa so potrebna precej večja vlaganja kot ob koncu. In nenazadnje je treba upoštevati, da se je obseg komunalnega opremljanja na Planini II precej povečal zaradi gradnje pokritih parkirišč, povečanja cestnih površin, peš poti, večjega števila zelenih površin in podobno. Precej so se povečale tudi odškodnine za zemljišča, objekte in nasade. Razen tega je treba k temu prišteti še stroške za gradnjo zaklonišča.

Vsi ti stroški predstavljajo v ceni stanovanja 22,77 odstotka. To pa je v primerjavi z večino slovenskih občin še vedno sorazmerno malo, saj tovrstni delež v ceni stanovanja presega tudi 35 odstotkov.

NAŠ SOGOVORNIK

Stanko Šimenc

Prostori niso problem

Kranj — Za tekstilni in obutveni šolski center v Kranju prehod na usmerjeno izobraževanje ne bo tako boleč kot za večino drugih srednjih šol, kjer se s praktičnim poukom učencev domala prvič srečujejo. Precej denarja bo treba za opremo specializiranih učilnic ter učilnic za osnove tehnike in proizvodnje. Pa tudi prostorov ni nikjer odveč.

V srednji tekstilni in obutveni šoli, kakor se bo po novem imenovala, imajo že zdaj delavnice za praktični pouk dobro opremljene. Imajo fonolaboratorij, učilnici za kemijo in fiziko. V njih ne bodo potrebne velike spremembe. Kabinet za fiziko bodo le malenkostno dopolnili, medtem ko bodo učilnico za kemijo preuredili za pouk biologije, ki je v šoli nov predmet, na novo pa bodo opremili učilnico za kemijo.

»Pripravljamo tudi prostore za osnove tehnike in proizvodnje,« je povedal direktor šole Stanko Šimenc. »Upamo, da jih bomo septembra najkasneje oktobra, imeli. Za opremo imamo na voljo 900.000 dinarjev, vprašanje pa je, če bo znesek pravnosti. Še vedno namreč ni povsem jasno, kaj naj bi v opremo specializiranih učilnic pravzaprav sodilo.«

V šoli razen tega načrtujejo temeljito obnovo stavbe, ki so jo prevzeli od tovarne Zvezda in v kateri že domuje delavnica za praktični pouk predlicev. Samo za popravilo strehe bodo rabili 2,7 milijona dinarjev, celotna naložba pa bo stala blizu 20 milijonov. Uresničena bo predvidoma prihodnje leto, ko bodo v stavbo preselili še delavnice za pletilstvo, tkalstvo in tekstilno kemijo.

»Na splošno imamo pogoje za delo kar dobre. Z izobraževalnim centrom Sava smo se sporazumeli, da bodo učenci iz prvega letnika gumarske šole gostovali pri nas. Tudi nekaj učiteljev jim bomo »posodili«. Naše specializirane učilnice pa bodo obiskovali še učenci iz šolskega centra za blagovni promet.«

Ko govorimo o preobrazbi srednjega šolstva, pogosto pozabljamo na učitelje. Prehod bo zanje v nekaterih šolah, ki izgubljajo ustaljene programe oziroma dobivajo nove, precej boleč. »Pri nas imamo težavne predvsem z učiteljem za pouk fizike, ki ga celo po ponovljenem razpisu še nismo uspeli dobiti, po drugi strani pa se odpira vprašanje, kako zaposliti nekatere učitelje praktičnega pouka,« je dejal Stanko Šimenc.

Za novo šolsko leto so v srednji tekstilni in obutveni šoli razpisali 480 prostih mest; 330 v tekstilni in 150 v obutveni usmeritvi. Medtem ko je zanimanje za srednje programe, zlasti za tekstilnega konfekcionarja, med učenci izredno, pa je še nekaj prostora v drugih tekstilnih oddelkih. Vpisi bodo trajali do konca avgusta. Zanimivo je, da je šola uvedla nov prilagojen program za pomočnika tekstilnega konfekcionarja, ki je namenjen učencem iz posebnih šol.

H. Jelovčan

Pi na cesto ostajajo

krajevni skupnosti Jelendol-Dolina nameravajo kljub nepelemu referendumu zgraditi sodobnejšo cesto, ki je osnova za hitrejši razvoj obmejnih naselij, v tem petletnem obdobju — Pričakujejo pomoč širše družbene skupnosti

Neuspel referendum za občinski samopripravek je v tržičkih krajevni skupnosti del načrtov za to petletno obdobje. Ljudje so upali, da bodo s zbranim denarjem vendarle zgradili sodobnejšo cesto, kanalizacijo, vodne domove. Zamislili so torej tudi poseben program za vseh krajevnih skupnostih, brez širše družbene pomoči njihovih programov ne bodo mogli izvesti.

Janez Meglič meni, da so zlasti manjše krajevne skupnosti z neuspešnim referendumom veliko izgubile. »V občini bo treba poiskati druge vire, vsaj za delno nadomestitev izpadlih sredstev. V naši krajevni skupnosti imamo komaj 170 volilcev pa še ti niso vsi zaposleni. Lasten samopripravek torej ne pride v poštev. Odvisni smo od pomoči celotne družbe.«

H. Jelovčan

Vsi ti stroški predstavljajo v ceni stanovanja 22,77 odstotka. To pa je v primerjavi z večino slovenskih občin še vedno sorazmerno malo, saj tovrstni delež v ceni stanovanja presega tudi 35 odstotkov.

A. Ž.

Prejeli smo:

Asfaltna baza

Pod naslovom »Asfaltna baza začasno v Naklem«, smo v »Glasu 3. 7. 81 prebrali: »Na seji izvršilnega odbora Gospodarske zbornice za Gorenjsko so podprli predlog Cestnega podjetja, da bi novo asfaltno bazo postavili začasno v Naklem, ob sedanjih, ki je zastarela in ne more več zagotavljati dovolj asfaltne mase za gorenjske potrebe.«

Bralcu se nehote vsili misel, da je s tem sestankom, na katerem so poudarili potrebo po varstvu okolja in ureditvi prometa, problem že rešen. Stvar pa ni tako enostavna, saj članek enostransko ugotavlja samo ekonomski aspekt (podražitev investicije zaradi zavlačevanja), popolnoma v ozadju pa pušča vse ostale.

Poskus, rešiti problem administrativno, mimo krajevne samouprave, z izgovarjanjem na težke gospodarske razmere, diši po isiljevanju in spekulacijah. Denar za postavitev nove asfaltne baze je pred tremi leti namreč bil, vendar vodilni v CP Kranj iz vzrokov principielne narave, niso hoteli slišati o dveh lokacijah v KS Naklo in so jo poiskali v gozdu pri Zvirčah. Postopek je bil dolg in predolg. Take napake mejijo na gospodarski kriminal, zato posledice nismo dolžni nositi krajani Nakla. Če bi novo tovarno postavili poleg stare, bi bili mi kaznovani za njihove grehe. To pa je že izgravanje.

Članek v »Glasu« popolnoma obide probleme in reakcije krajevne skupnosti, katere osnovna pravica je, da sodeluje pri odločanju, kje na njenem območju bo stala tovarna, ki s svojim obratovanjem moti normalen življenjski utrip prebivalcev.

Kolikšen pomen ima ta problem za Naklo, je odkril zbor občanov, ki je v letu 1979 odločilno vplival na vsebino samoupravnega sporazuma, s katerim je bilo dokončano potrjeno, da asfaltna tovarna nikakor ne sodi v okolje, kjer deluje stara.

V »Glasovi« informaciji najbolj zbuje v oči beseda ZAKASNO. Ta beseda je taktična in jo pristojni uporabljajo že 18 let, od trenutka, ko so postavili prvo napravo za kuhanje asfalta. Vse, kar so pripeljali in montirali kasneje, je bilo »zakasno«. »Zakasnost« pa ni rešitev za novo tovarno, saj vsi vemo, da je ekonomsko najboljša tista, kar je dokončno in perspektivno. To je beseda, ki želi pomiriti duhove, izkušnje preteklih let pa so pri ljudeh že davno uničile maštvo.

V članku piše: »Sedanja rešitev, ki je le začasna in jo je že podprla tudi Ljubljanska banka, bo dvakrat do trikrat cenejša, razen tega pa jo bodo lahko veliko hitreje uresničili.« Ta ugotovitev pa nima čisto realne osnove.

Če gre namreč za čisto nove naprave z novo tehnologijo, potem pač ni verjetno, da bo postavljanje v Naklem kar trikrat cenejšo kot bi bilo 1 km od tod.

Kaj vse je CP dalo v predračun za bazo na novi lokaciji, nam ni znano, vendar je na dlani, da bi do tako velikih razlik lahko prišlo samo tedaj, če v Naklem postavijo provizorij, kakršen deluje sedaj, pozabijo na varstvo okolja in opustijo obljubljeno zaimpel prometne ureditve.

Drugače si tega ni mogoče zamisliti.

Ne moremo ugotoviti, zakaj jim je lokacija v Naklem tako všeč, vse bolj pa se vsiljuje misel, da želijo oprati s sebe odgovornost za velikansko gospodarsko škodo, nastalo zaradi neodgovornega zavlačevanja in jo naprtiti nam, ki pri vsem tem nimamo opraviti drugega, kot da že leta požiramo prah in neizpolnjene obljube.

Svet krajevne skupnosti v Naklem in na svoji junijaki seji zavzel naslednje stališče:

Krajani in vse družbenopolitične organizacije odločno zahtevamo, da se stvari, ki se tičejo našega okolja, ne urejajo brez nas in mimo nas, da se dosledno spoštuje samoupravni sporazum o asfaltni bazi iz leta 1979 in se nova tovarna postavi na novi lokaciji, ki je lahko tudi na območju KS Naklo (Jurčkovo polje), vrednost investicij pa naj se prilagodi finančni situaciji, kakršna ni nastala po naši krivdi.

Predsednik skupščine KS: Kržnar Franc
Predsednik sveta KS: Korenčan Zdravko

Pripis uredništva: Stališča glede »nove« asfaltne baze Cestnega podjetja Kranj bodo v torek, 14. julija na dnevnem redu predsedstva skupščine gorenjskih občin. V gradivu za sejo je med drugim tudi naslednji predlog: Podpisniki družbenega dogovora o izgradnji asfaltne baze naj v skladu z 8. členom družbenega dogovora razpravljajo o poročilu in naj sprejmejo odločitve in ukrepe, ki bodo zagotovili čimprejšnjo finančno uspešno realizacijo tega dogovora.

SOGOVORIMO SE

LOKA

skupno zasedanje zbora družbenega dela. Zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora Skupščine občine Poljanska Loka bo v četrtek, 16. julija, ob 16. uri v sejni sobani Skupščine občine Poljanska Loka. Poljanska Loka 2

Dnevni red

izvolitev komisij za verifikacijo pooblastil, verifikacija pooblastil in upravičitev akceptiranosti
Določitev vprašanja
Predlog izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije o ureditvi družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981-1985 ter resolucije o družbenopolitični politiki in razvoju SR Slovenije v letu 1981

Naložb je vedno manj

V radovljiski občini so že lani precej omejili naložbeno dejavnost — Ugodna zunanjetrgovinska menjava — Omejili splošno in skupno porabo

Radovljica — V radovljiski občini so se že lani dosledno lotili vseh stabilizacijskih ukrepov in letos v prvem polletju je gospodarstvo občine doseglo zadovoljive rezultate. Seveda ni manjkalo problemov, ki pa so jih člani izvršnega sveta sproti obravnavali in nanje opozarjali.

Preskrba z repromaterialom je bila pereča predvsem v Iskri, drugače pa do večjih problemov ni prihajalo.

Se posebej smo ukrepali na področju investicijske politike, saj so lani investicije občutno upadle. Prav tako je letos, ko so naložbe precej omejene. Delovni organizaciji LIP Bled in Elan Begunje sta si začrtali nekaj dobrih investicijskih programov, ki smo jih podprli, saj zagotavljajo večjo izvozno usmeritev.

Radovljiska občina je tudi turistična občina, zato sproti poskušamo reševati najhujše probleme, ki se pojavljajo na področju gostinstva in turizma. Večjih vlaganj v turizmu v tem letu ne bo, razen tega, da bomo še naprej vložili precej sredstev v turistično infrastrukturo. Že prihodnje leto predvidevamo tudi prve rezultate in šele v naslednjih letih naj bi povečali tudi turistične zmogljivosti.

Ko zdaj ocenjujemo polletne rezultate, ugotavljamo, da večjih problemov ni. Zdaj bomo končno našli rešitev za Sporthotel na Polkljuki, skupaj s Hotelsko turističnim podjetjem Bled. Precejšnjo pridobitev za turizem in za Bohinj je novi Kompasov hotel v Bohinju, ki je bil prejšnji teden odprt in ki ima višjo kategorijo ter bo tako bolj privlačen za tuje goste. Pripravljamo pa se tudi na sanacijo hotela Jezero, ki je že nekaj let zaprt.

Ze lani smo močno omejili splošno in skupno porabo, saj smo se dosledno držali resolucijskih določil. Zdaj, ko so sredstva omejena, ni šlo seveda brez problemov predvsem na področju izobraževanja in otroškega varstva.

V prihodnjih mesecih pa v občini nameravamo vso potrebno pozornost posvetiti boljši organiziranosti turističnega gospodarstva na Bledu, tako, da bi prišlo do racionalnejše delitve dela; prav tako naj bi nova organiziranost spodbudila učinkovitost komunalnega gospodarstva v občini, v izdelavi pa je še predlog o organizaciji trgovine. Dovolj problemov, ki jih bo treba temeljito obravnavati in se tudi ustrezno opredeliti.

D. Sedej

Stanko Slivnik je predsednik radovljiskega izvršnega sveta: »Na nove gospodarske razmere smo bili v občini pripravljani,« pravi, »že lani smo dosledno in temeljito ukrepali, delovne in temeljne organizacije so spoštovale resolucijo in stabilizacijske ukrepe. Vse probleme so tekoče obravnavali tudi zbori skupščine in sprejemali ustrezne in obvezujoče sklepe.«

Lani in letos smo se najbolj zavzeli na področju stabilizacije, na področju izvoza in uvoza, investicij, skupne in splošne porabe. Delovne in temeljne organizacije so letos poslovale v okviru planov in povečale fizični obseg proizvodnje, radovljiska občina pa ima že nekaj let tudi ugodno zunanjetrgovinsko menjavo. Ni pa šlo brez težav, predvsem pada izvoz na konvertibilno tržišče in ko smo analizirali vzroke, se je izkazalo, da je na zahodnem tržišču nizka konjunktura.

Prerez ustvarjalnosti Poldeta Miheliča

Od 10. julija do 3. avgusta bo v Šivčevi hiši v Radovljici odprta razstava slik samorastniškega slikarja Poldeta Miheliča

Slikar, ki slika počasi in le ko ga k temu sili njegova notranja nuja, se bo predstavil z okoli 30 oljnimi slikami na les, ki predstavljajo prerez njegovega slikarskega ustvarjanja zadnjih deset let.

Mihelič je slikar, ki se od svojih slik težko ločuje; tistih, ki so mu najljubše najraje ne bi niti razstavljal. Vendar se zaveda, da pomeni skrbno pripravljena razstava preverjanje prehojene poti in je lahko spodbuda k nadaljnemu umetniškemu zorenju.

Po vsebini izrazito slovenski slikar, po slogovnem izrazu pa zelo svojski, bo verjetno deležen velike pozornosti s strani domačinov, kakor tudi tistih tujih tu-

ristov, ki z zanimanjem odkrivajo utrip naše dežele.

Polde Mihelič, samorastnik, romantik, nekateri ga imenujejo slovenski Bruegel. Vsaka od teh oznak pove nekaj o slovenskem slikarstvu, a nobena ne zobjame celotne vsebine njegovega dela.

Miheličeve vasi so skupine iz brega rastočih hiš, z majhnimi okni in slamnatimi strehami, z golim drevjem in vzpenjajočimi se razbrzdanimi potmi. Neba v njegovih slikah skoraj ni, zagotovo pa ne svetlega. V slikah se pojavlja luna na temnem koščku neba. Vse je skrivnostno, vznemirljivo, kljub temačnosti privlačno in lepo. Slike so polne neke čustvene napetosti, ki jo stop-

njujejo poleg značilne kompozicije predvsem barve: vijolična, oranžna, rdeča, zelena.

Bruegelovski je slikar predvsem v upodobitvah vaških sejmov: na majhnem prostoru sredi hiš se gnetejo ženske med čebri, s koši in cekarji, zaverovane v svoje delo.

Posebno mesto zavzemajo v Miheličevem opusu slike, v katerih nastopajo vaški posebeži. Eno ali več figur postavi slikar v prednji plan zanj značilnega kmečkega ambienta in jim v grotesknih oblikah dá toliko življenjske neposrednosti, da kar težko verjamemo, da niso portreti, temveč plod slikarjeve imaginacije in spominov iz preteklosti.

Po svojem izrazu so te slike najbolj »naivne«. V njih je Mihelič soroden slikarjem hlebinske šole. Vendar gre v njegovem primeru za zavestno izbrano govorico, ki mu omogoča izraziti njegovo posebno predstavo o svetu, ki ga upodablja.

Zdi se, da je Miheličev slikarski svet ves pogojen v njegovem otroštvu: iz otroštva zajema podobe vasi, sejmov, vaških originalov; iz nostalgije za otroštvom odeva v otožno lepoto tudi tegobe in krivice preprostih in revnih prebivalcev svojih vasi; dekorativnost in hotena naivnost upodobitev sta posledica slikarjeve romantične in v preteklost usmerjene narave.

Polde Mihelič je kot slikar zrasel s slovensko tradicijo in je ves zazrt vanjo. Kljub svojskemu likovnemu izrazu se zdi, da po vsebinski strani želi nadaljevati pot Vesnanov; v svojih slikah upodablja svet, ki ga je že pred desetletji prekinila vojna.

Šola za oblikovanje in pedagoška akademija nista v ničemer okrnili Miheličevega samoniklega izraza, niti spremenili predmeta njegovega upodabljanja. O tem, kakšne sledove bi zapustila v njegovem delu akademija, če bi mu bilo dano obiskovati jo, lahko samo ugibamo.

Življenjska pot ga je pripeljala med samorastnike. Pionir med njimi ima in bo ohranil svoje mesto v sodobnih slovenskih likovnih iskanjih.

Maruša Avguštin

Zasedanje skupščine kulturne skupnosti Radovljica

Radovljica -- Izvršni odbor kulturne skupnosti Radovljica je pretekli teden obravnaval gradivo za 15. sejo zбора uporabnikov in zбора izvajalcev, ki je sklicana za torek, 14. julija, ob 16. uri v zbornici osnovne šole A. T. Linhart v Radovljici.

Kljub poletju, ko je že precej delegatov na dopustu, računajo, da bodo vodje delegacij poskrbeli za dobro udeležbo in zagotovili sklepčnost.

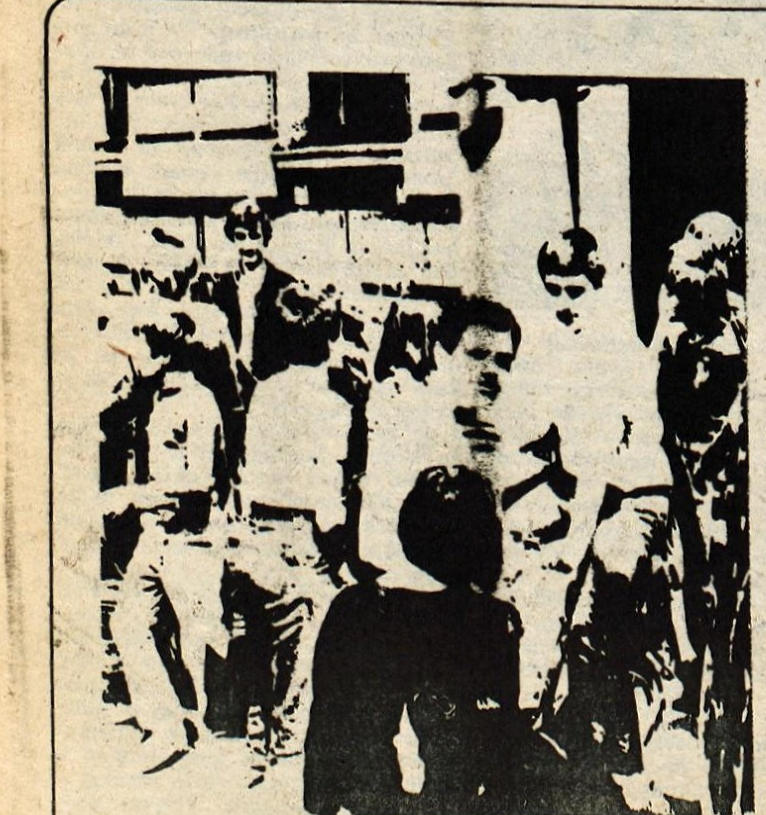
Na dnevnem redu je sprejem periodičnega obračuna za letošnje prvo četrtletje, delovni program in finančni načrt za leto 1981, samoupravni sporazum o ustanovitvi delovne skupnosti skupnih strokovnih služb samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti in njen statut ter samoupravni sporazum o Prešernovih nagradah Gorenjske. Delegati bodo sklepali o letošnjem prispevni stopnji za kulturo, ki bo znašala za kulturo v občini 0,38 odstotka, za skupne slovenske naloge pa 0,56 odstotka od bruto osebnih dohodkov. Letošnji predlog združevanja sredstev za kulturne programe v občini predvideva, da bo porabljenih 9.315,00 dinarjev, kar je le za 12,6 odstotkov več od lanskoletnega finančnega načrta. Vслед tega bodo morali delegati odločiti, katere naloge so prednostne oziroma, pri katerih naj bi porabo omejili.

Gorjanski godbeniki v Nemčiji

Godba na pihala iz Gorij je pretekli četrtek odpotovala v zahodno-nemško mesto Rutensheim. Gorjanske godbenike so povabili tamkajšnji godbeniki, ki te dni praznujejo 60-letnico svojega dela. Septembra lani so bili namreč nemški godbeniki v gosteh pri godbi na pihala v Gorjah, kjer so podpisali listino o prijateljskem medsebojnem sodelovanju na področju izmenjave notnega gradiva, strokovnih izkušenj in gostovanj. Obisk v Nemčiji je hkrati tudi priznanje vsem gorjanskim godbenikom za izredne uspehe, ki so jih dosegli na sklepnem tekmovanju šestnajstih najboljših godb iz Slovenije v začetku junija na Bledu.

Pevci iz Zasipa v Celovcu

Celovec -- V celovški mestni galeriji so v torek, 7. julija, svečano odprli razstavo likovnih del znanega slovenskega slikarja Jožeta Horvata-Jakija. Ob tej priložnosti je nastopil moški pevski zbor kulturnega društva iz Zasipa. Pevce je povabil naš konzulat iz Celovca. Prireditve so se udeležili najvišji predstavniki političnega in kulturnega življenja dežele Koroške, Celovca, slovenske skupnosti, konzulata in gostje iz Slovenije. Povabilo iz Celovca je še eno priznanje prizadevnim pevcem iz Zasipa, ki so se marca letos izredno izkazali tudi v kongresni dvorani v Beljaku.

Trindevet jih je. Vsa njihova preteklost se je zamotala in postala nerešljivi vozeli. Strah in trepet naše šole so in divjajo, da je jo. Učili so pa nočejo. Pravimo jim domski. Ta edina beseda nikoli ne pove pre malo. Kdaj pa kdaj se preraste svoj krog. Takrat je napolnjena z zloba. Domski pomeni takrat nežilovski. Kako da še nismo prepoznali teh zavrženih src? Saj so tudi v njihovih dušah globine. Saj so nekako kakor drugi otroci z drobeno roko tipali v svet. Saj so se njihove oči skalele kasneje. Saj so jih odrasli napravili surove, ko so jim nekake dne za vselej odrekli ljubezen. Zgnjetli so se tu pod streho vzgajališča. Od vseh vetrov so se brezdomci naleteali skupaj. Le redko jih obišče kaka mati. Kaj neki vre v njihovih srcih? Kaj vse je tam pokopano? Domski, pravimo vedno spet, domski. In povrh še grajski, ker žive pod stredo stoletnega gradu. Vse bi dali, da bi jim odpadla kaka šolska ura. Zadnjič jim je. Vsi po vrsti so mi segali v roko in vpili: »Bravo! Tovariščki! Srček! Prosti smo!» Tovariščka. Kako smešna in neumna beseda. Oni so pa z njo izrazili razigranost in svojo srečo. Zaslužila pa njihove hvaležnosti nisem. Dva dni poprej sem jim rekla dovolj brezobzirno: »Sita sem vas do grla.»

Prgišče pretresljivih črtic

»Kadar so otroci v precepu, se zdi, da seže njih stiska do neba. Pisateljica razkriva stisko src mladega rodu s subtilno roko. Čeprav jih je pisala učiteljica, ne čutimo nikjer pedagoškega prsta in ne začutimo moralnega razsojanja. Utrip otrok, deklet in fantov, ki imajo pred seboj samo cesto, je podala pisateljica s polno umetniško močjo. Ob vsaki njeni črtici zavalovimo v lepoto. Še in še more odzvanjati v nas. Vsaka beseda je pretehtana in klena. Ti junaki teh črtic so živeli v Preddvoru, a so mogoče tudi med nami. Mogoče živijo tudi ob nas, pa nemara nismo mogli kdaj sami razkriti navzkrižja nasprotij, v katerih raste mlada osebnost, kakor nam jih je mogla razkriti pisateljica.«

Besede, ki jih je Branka Jurca zapisala v uvodu knjige Berte Golob.

»Sovražim vas«

Triindevet črtic je Berta Golob zbrala v knjigi. Ni sveža, izšla je pred petimi leti in danes je v knjigarneh ni več dobiti. Toda črtice so prav tako sveže kot tedaj, ko so še dišale po tiskarskem črnilu. Vsaka je porojena iz doživljanja, ki nas pretrese. Pred nami so otroci, ki niso imeli ne lepe in ne dobre mladosti: Sime, ki ga je mama zapustila, ko mu še ni bilo leto dni, Peter, otrok brez doma, Vojko, ki nima matere in očeta.

Da, mogoče živijo tudi med nami. S srci, polnimi grenkobe in hrepenenja. Pa jih ne vidimo. Ne utegnemo jim prisluhni. Razsojamo, da to že znamo opraviti na hitro.

Odločili smo se, da prgišče pretresljivih črtic v teh poletnih mesecih nanizamo v našem časniku.

Seveda velja na začetku pobliže spoznati pisateljico, Berto Golob iz Struževega pri Kranju. Sicer pa, mnogi jo poznajo, saj jim je vteptala učnost v osnovnošolskih klopeh.

Petnajst let je poučevala otroke slovenski jezik na osnovni šoli v Predvoru. Vaško šolo so obiskovali tudi otroci iz zavoda, Prehodnega mladinskega doma, v katerem so živeli osebnostno in vedenjsko moteni otroci iz vse Slovenije. Predvorški zavod je bil tedaj edini, iz katerega so otroci hodili v vaško šolo, se pomešali med vaške otroke. Domski ali tudi grajski so jim pravili, ker so živeli pod streho starega gradu. Po petnajst jih je bilo v razredu. Ostali so skupaj, da je bilo lažje usklajati urnik učenja v domu. Berta Golobova je bila vsa leta razredničarka teh razredov.

»Nikoli nisem imela težav, čeprav so težave bile, velike. Lepe spomine imam na ta leta, še danes rada srečujem te svoje učence. Verjetno vsak učitelj ne more delati s toliko sreče, da je vse v redu. Vsa naučena psihološka učnost ne pomaga, če v trenutku prav ne reagiraš. Nikoli se nisem pred otroki pretvarjala, vselej sem bila takšna kot sem. Ovrsla sem staro pedagoško načelo, da mora učitelj kot povročena lutka stati pred razredom; da mora biti vedno vesel, da mora skriti svoje probleme. Domski otroci so hoteli imeti odkrit odnos, takoj so začutili ponarejenost. Če sem bila jezna, sem bila jezna, če me je bolela glava, me je pač bolela glava in otroci so bili tedaj »razumevajoče tiho«. Graja ni nikoli letela le na krivca, temveč na človeka kot takšnega. Našla sem na primer namazan kos kruha, ki se je valjal na tleh. Jezila sem se na vse, nisem iskala otroka, ki ga je zavrgel. Srd, ki ga je v meni sprožil zavržen kos kruha, se je razdelil na vse, na elektrenost je ob besedah, kakšen je človek, ki zavrže kruh, popustila.«

— pripoveduje Berta Golob o svojih letih poučevanja v Predvoru.

Zgodbe so nastajale počasi, več let. Utrinki, kratke situacije. Absolutno resnične, zbrane pod pomenljivim naslovom *Sovražim vas*. »Le ena je narejena iz dveh usod, ker sta se mi zdeli obe tako grozljivi, da sem jih oblikovala v celoto, ki pa je prav tako možna,« pripoveduje pisateljica. »Ponekod so imena prava, drugod zakrita, zamegljena, ker je bila usoda kočljiva.«

»Ti otroci bi brez doma propadli, vzgojitelji in vodstvo je zelo skrbelo zanje, čeprav jim pravega doma seveda niso mogli nadomestiti. Z njimi je hodila bridkost, ostala senca iz otroštva. V vseh poklicih so danes, mnogi so se prilagodili življenju, rada jih srečujem. Nekateri so veliko dosegli, ko so se osvobodili teže. Silva Ros, ki jo v črtici imenujem Japonka, danes študira v Parizu izrazni ples. Naredila je vzgojiteljsko šolo, kasneje pedagoško akademijo, kjer sva se spet srečali...«

»Drobne zgodbe«

Nekaj let so se utrinjale tudi »Drobne zgodbe«, knjiga črtic, ki je pri Mladinski knjigi izšla lani. Iskrice, ki so nastajale ob spoznanju, kako drugače je danes življenje. V knjigi je štirinadeset zgodbic, drobnih otroških let. Črtic o nekdanjem življenju v skriti dolinici, čudovitem svetu ob Savi, kakor Berta Golob pravi Struževemu. »Toliko se je spremenilo odtlej, da je bila doba pred štiridesetimi leti že povsem drugačna. Zato bi bilo takih zgodbic lahko zelo veliko, v bistvu bi postale enake.«

»Znani obrazi«

Jeseni bodo pri Mladinski knjigi ponatisnili »Znane obraze« Berte Golob, priročno knjižico, ki na kratko predstavlja življenje in delo znanih domačinov in tujih pesnikov in pisateljev. Zbrala jih je, da bi pri mladih vzbujala željo po natančnejšem poznavanju avtorjev, da bi se mladi bralci lahko sami poglobili in seznanili z njihovimi deli.

»Žive besede«

Nekaj več besed pa velja spregovoriti o novosti. Jeseni bodo izšle »Žive besede«, nekakšen celostni pogled na jezikovno problematiko, strokovno delo z jezikovnega področja, obdelano problemsko. Napisano tako, da ga bo vzel v roke solar. »Vem, da otroci ne marajo vadnic. Knjiga zato ne teli biti učbenik, temveč zanimivo pripovedovanje o jeziku; obogateno z ilustracijami Marjana Mančka.« Kaj imajo otroci radi, Berta Golobova prav gotovo dobro ve. Nič koliko jih je v petnajstih letih učila slovenski jezik, štiri leta je bila z otroci med knjigami Kranjske pionirske knjižnice. »Slavist po srcu sem,« smeje pravi, »toda stvari, ki bi bila nezanimiva, ne bi študirala. Učni pripomočki so se pri drugih učnih predmetih hitro razvijali, materinščina po tej plati ni bila deležna dovolj pozornosti. Nanjo je padla senca nepotrebosti, nezanimivosti. Pa vendar je lahko pouk slovenskega jezika še kako zanimiv, zlahka je moč otroke pritegniti. Začetki je treba pri sodobnem pogledu in se nato obrniti v preteklost. Sama sem vedno tako delala. K pouku sem prinesla pesniško zbirko, ki je pravkar izšla, pogovarjali smo se o knjigi, ki je še dišala po tiskarskem črnilu in ni bilo težko nadaljevati s Trubarjem.«

Berta Golobova je zdaj že šesto leto lektorica pri RTV Ljubljana. Na dlan je bilo zato seveda vprašanje, kakšen je časnikarski jezik. »Zvrst jezika je, ki bi mu morali posvečati več pozornosti. Novinarji se jezika kot komunikacijskega sredstva premalo zavedajo. Omejuje jih prostor in čas, ki vsilujeta samostalniško namesto glagolskega izražanja. Za samostalniški izraz potrebuje manj prostora, če bi tri vrstice takšnega izraza nadomestil z glagolskim, bi napisal šest vrstic. Strnjen zapis pa je za običajnega bralca težje razumljiv. Vendar bi se dalo vsako stvar vendarle povedati v mejah splošne razumljivosti. Kanček krivde ostane tudi pri novinarju.«

M. Volčjak

Domski

KAM?

Turistična agencija **ALPETOUR**

LETOVANJE NA JADRANU:

Mali Lošinj, Kaštel Lukšić, otoki v srednjem Jadranu
RIEDER MESSE (AVSTR. KMETIJSKI SEJEM),
odhodi 28. 8. in 29. 8. 81
cena - 1.350. - din in 2.150. - din
RIM - CAPRI - ASSISI, odhod 24. 9. 1981

BEOGRAD v septembru in oktobru
PULA, eno- do tridnevni »skoki« z letalom (za kolektive)
PROGRAMI ŠOLSKIH EKSKURZIJ
Informacije in prijave v vseh Alpetourovih poslovalnicah.

30 LET LESNEGA SEJMA V CELOVCU

Ljubljana - Na tiskovni konferenci so predstavniki Celovškega sejma seznanili prisotne novinarje in druge goste z letošnjim jubilejnim 30. lesnim sejmom v Celovcu. Trajal bo od 14. do 19. avgusta, odprl pa ga bo zvezni predsednik dr. Rudolf Kirchschlager. Sejem bo spremljalo vrsto praktičnih prikazov, zvrstili pa se bodo tudi simpoziji in sestanki. Dan žagarjev bo v petek, 14. avgusta, dan mizarjev pa v torek, 18. avgusta. Jugoslovanski dan bo v sredo, 19. avgusta. V tem času pa bo na sejmišču tudi sejem potrošniškega blaga, ki pa bo trajal do 23. avgusta. Lesni sejem v Celovcu spada med največje v Evropi in bo letos celovit prikaz dejavnosti in opreme za gojenje gozdov, žaganje, spravo lesa in transport, obdelave lesa in lesnih izdelkov.

ALI ZNAMO DOVOLJ IZTRŽITI OD GOSTOV IZ TUJINE?

V teh dneh je bilo na Gorenjskem več prireditve, pa še jih pripravljajo. Domačini smo več ali manj dobro obveščeni o njih, zelo redko pa na prireditve zaidejo tuji turisti. Ali se ne bi dalo z mednarodnimi simboli na transparentu ali tabli ob cesti, po kateri se valijo kolone tujih turistov, pritegniti njihovo pozornost. Te simbole poznamo, saj so na obcestnih tablah nekaterih hotelov in gostinskih delovnih organizacij. Tudi obisk navadne veselice bi bil tujemu gostu prijetna sprostitve na dolgi poti proti morju ali domov, pa tudi slovesnejše prireditve, združene s kakšnim praznovanjem, bi bile zanj novo spoznanje.

Ko je bil prejšnji teden dan Iskre v Savskem logu v Kranju, je množica udeležencev vzbudila zanimanje mimovozečih domačih in tujih turistov in nekaj jih je prišlo tudi na prireditev. Med drugim so jim bile všeč tudi sklede, ki so jih tako kot vsako leto dobili »iskraše«, a kaj ko se teh skled ni dalo kupiti. Všeč pa so bile tudi vsem, ki ne združujejo delo v Iskri in marsikdo bi jo nabavil.

- Iskri in organizatorjem prireditve v razmislek ...

PRIREDITVE NA BLEDU

Danes bo v plesni dvorani Kazina gost večera Ivo Robič. Jutri se bo ob 10. uri v Ribnem pričelo srečanje borcev brigade F. Prešerna. V nedeljo bo ob 17. uri v Zdraviliškem parku promenade koncert. Igral bo pihalni orkester iz Gorij. V ponedeljek bo ob 17.30 na Otoku v cerkvi koncertiral ljubljanski baročni trio: Klemen Ramovš - klunasta flavta, Alojz Modrej - viola da gamba, Maks Strmčnik - čembalo. V sredo se bo ob 20.30 v Festivalni dvorani predstavila folklorna skupina Tine Rožanc iz Ljubljane, v četrtek pa bo imel pihalni orkester Fan Musikklag iz Norveške promenade koncert ob 15.30 na terasi kavarni Park. Temperatura jezera je 22 stopinj Celzija.

RIM-CAPRI-ASSISI

Alpetour prireja petdnevno potovanje z avtobusom v sosednjo Italijo. Pričelo se bo 24. septembra z odhodom ob 21. uri izpred hotela Creina v Kranju. Po nočni vožnji do Rima bo tam po avtobusnem ogledu mesta namestitev v hotelu. Popoldne si bodo izletniki ogledali mestne zanimivosti: Kapitol, Beneški trg, forume, kolosej, Angelski grad in še marsikaj. Naslednji dan si bodo dopoldne ogledali Vatikan, popoldne pa bodo obiskali Vie Appie s katakombami, obetajo pa tudi pokušnjo vin. Naslednji dan se bodo po vožnji do Neaplja vkrcali na ladjo in obiskali otok Capri. Poleg otoških znamenitosti si bodo v primeru lepega vremena ogledali tudi modro jama. Isti dan bo povratek v Rim, naslednji dan pa bo povratek v domovino mimo Assisija (ogled mestnih znamenitosti), preko Apeninov in ob obali mimo Benetk in Trsta. Cena potovanja je 6.500 din po osebi.

KOMPAS
JUGOSLAVIJA
30 let vaš turistični kompas

STROKOVNA POTOVANJA

KÖLN - ANUGA - Svetovna razstava živilske industrije, 11/10, 4 dni, cena 10.500 din
DEN HAG - Energetske postaje, 14/9, 8 dni
BASEL - NATURA, 4 dni, 14/9
CARIGRAD - 4. Balkanski simpozij za biokemijo in fiziko, 28/8, 8 dni
MÜNCHEN - Svetovno prvenstvo v ritmični gimnastiki, 21/10, 4 dni
BUDIMPEŠTA - Mednarodna razstava igrač, 18. in 29/9, 3 dni
HANNOVER - EMO - Svetovna razstava: vse o obdelavi kovin, 14/9, 5 dni, cena 9.900 din; 15/9, 3 dni, cena 9.300 din
BARCELONA - AEROSOLS, 13/9, 5 dni
BRUXELLES - Evropsko prvenstvo v friziranju, 18/9, 4 dni
BOBLINGEN - Mednarodno gasilsko tekmovanje: CTIS, avtobus, 24/7, 3 dni
ACAPULCO - Svetovni kongres čebelarstva: APIMUNDIJA, letalo, 18/10, 15 dni

HOTEL LEV

61000 LJUBLJANA JUGOSLAVIJA
VOŠNJAKOVA 1
TELEFON 310 555
TELEGRAM LEVHOTEL
P. O. B. 367
TELEX 31350
ŽIRO RAČUN 50100-601-10222
LJUBLJANA.

vam nudi:
10 DIN POPUSTA
pri računu za gostinske storitve v vrednosti nad 150 din

Še danes objavljamo kupon, s katerim imate pri računu za gostinske usluge v hotelu Lev v Ljubljani nad 150 din 10 din popusta, nad 300 din 20 din popusta (2 kupona) itd. Hotel Lev vam nudi tudi parkiranje na njihovem varovanem parkirnem prostoru, če v recepciji nabavite konzumacijski bon v vrednosti 150 din (velja samo tisti dan).

POLIKS
ŽIRI
TOZD Kovinarstvo

Objavlja javno licitacijo za prodajo rabljenih osnovnih sredstev.

Licitacija bo v petek, 17. 7. 81 ob 12. uri v prostorih TOZD Kovinarstvo in sicer za osnovna sredstva ter drobni inventar:

1. tračna žaga
2. kombiniran stroj (krožna žaga in skobelnik)
3. rezkalni stroj Bratstvo, tip G-25
4. verižni dolbilni stroj ELU
5. strojek za obrezovanje furnirja - Felisatti
6. ročni strojek - električni skobelnik - HOLZ-HER
7. vrtni stroj EVS 08/II
8. premni brusilnik
9. mizarška miza
10. drobni inventar - frezalne glave, miza za krožno žago, elektromotorji

Davek ni vračunan v izklicno ceno.

Ogled predmetov je možen dve uri pred licitacijo. Na licitaciji enakovredno nastopa družbeni in privatni sektor. Varščina 10 odstotkov od izklicne cene se vplača eno uro pred pričetkom licitacije. Licitacija bo pismena.

Vse stroške prepisa, lastništva in ostale stroške, kakor tudi prometni davek plača kupec. Izlicitirano osnovno sredstvo mora biti plačano in odpeljano s kraja licitacije najkasneje v 20 dneh po dnevu licitacije, po tem dnevu zapade tudi varščina.

bača TOVARNA VOLNENIH IZDELKOV PODBRDO

Cenjene potrošnike OBVEŠČAMO,

da bo naša industrijska prodajalna v Podbrdu zaradi letnega dopusta zaprta od 14. julija do vključno 24. avgusta 1981.

Cenjene potrošnike vabimo, da nas po 24. avgustu 1981 zopet obišejo, saj bodo postreženi z našimi kvalitetnimi izdelki po ugodnih cenah.

OBVESTILO

Cestno podjetje v Kranju obvešča, da bo cesta II/319 na odseku **Gabrk - Visoko v Poljanski dolini** zaprta za ves promet **v torkih in četrkih**

od 9.45 do 11.45 ure in od 15.00 do 18.00 ure ter v petkih od 9.45 do 11.45 ure in sicer od 14. julija do 31. julija 1981.

Občasna popolna zapora ceste je nujno potrebna zaradi miniranja brežin in izravnave ter merjenja ceste.

Prosimo udeležence v prometu, da z razumevanjem upoštevajo, da navedena dela iz tehničnih in varnostnih razlogov ni mogoče izvajati med prometom.

POLETNA
OBLAČILA in OBUTEV
za vso družino

nama

VSE
ZA KOPANJE
in SONČENJE

nama

OPREMA
ZA TABORJENJE
in PIKNIKE

nama

ČOLNI -
MOTORNI in NA VESLA
ZRAČNE BLAZINE
PLASTIČNI BAZENI
ŽOGE itd. . .

nama

VSE
ZA POLETJE
in VESEL DOPUST

nama

VELEBLAGOVNICAH

DOGOVORIMO SE

Usmeritev in razporejanje dohodka

V radovljiški občini je večina delovnih in temeljnih organizacij združenega dela upoštevala usmeritev dogovora in doseglo v primerjavi z letom prej 18 odstotno rast mase osebnih dohodkov

Po zaključnih podatkih lanskega leta ugotavljajo, da so bili v gospodarstvu in v negospodarstvu osebni dohodki v globalu usklajeni z usmeritvami dogovora. V gospodarstvu je bilo izplačano v letu 1980 za osebne dohodke 20,7 odstotka več sredstev kot leto prej, možna rast osebnih dohodkov pa bi bila po dogovoru 23 odstotkov. Večina organizacij se je po rasti sredstev za osebne dohodke v letu 1980 približala možni stopnji rasti po dogovoru. Rast sredstev za osebne dohodke na doseženo rast dohodka niso uskladle Kreda Bled, Kmetijska zadruga Bled, Kompas, Stane Žagar iz Bohinja, Alpetour, TOZD Hoteli Pokljuka, Mladinski dom Bohinj in Planum Radovljica. Organizacije in delovne skupnosti v negospodarstvu so morale v preteklem letu pri razporejanju dohodka upoštevati določila dogovora, da osebni dohodki v masi ne bodo presegli 16 odstotkov sredstev za osebne dohodke v letu 1979. Zaradi sprememb in dopolnitev resolucije je bil novembra dopolnjen dogovor, po katerem je bila za maso osebnega dohodka določena zgornja meja rasti 18 odstotkov za organizacije

Krajevni samoprispevek v Ribnem

Svet krajevne skupnosti Ribno je zaprosil, da skupščina občine Radovljica sprejme odlok, s katerim se razširi obveznost plačevanja krajevnega samoprispevka tudi na tiste občane, ki ne prebivajo stalno v krajevni skupnosti Ribno, imajo pa tam svoje hiše in počitniške hiše ter gozdne in negozdne površine. Samoprispevek v Ribnem namenja za posodobitev krajevnih cest, za razširitev telefonskega omrežja in za pripravo načrtov za kanalizacijo. V zakonu o referendumu je določeno, da občinska skupščina lahko z odlokom razširi obveznost plačevanja samoprispevka tudi na tiste občane, ki nimajo stalnega bivališča v krajevni skupnosti, imajo pa tam svoje nepremičnine, vendar pod pogojem, da se bodo s samoprispevkom opravljala dela, s katerimi se bodo izboljšali pogoji tudi za izkoriščanje nepremičnin teh zavezanec.

V Ribnem so se odločili, da prispevajo za samoprispevek za izgradnjo ceste tudi tisti občani, ki imajo v Ribnem vikende.

29. seja zboru krajevnih skupnosti skupščine občine Radovljica bo v sredo, 15. julija, ob 16. uri v mali sejni dvorani skupščine občine Radovljica v Radovljici

Dnevni red

- potrditev zapisnika zadnje seje zboru krajevnih skupnosti
- predlog priznanj občine Radovljica kadrovska bilanca za leto 1981
- informacija o uresničevanju dogovora o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka za lani
- predlog odloka o razširitvi obveznosti plačevanja samoprispevka v krajevni skupnosti Ribno
- predlog družbenega dogovora o skupnih obveznostih pri načrtovanju organiziranju in sofinanciranju prireditvev širšega družbenega pomena na Gorenjskem
- predlog sklepov o soglasju k statutom osnovnih šol Radovljica, glasbene šole Radovljica in vzgojnovarstvenega zavoda Radovljica
- delegatska vprašanja

29. seja zboru združenega dela skupščine občine Radovljica bo v sredo, 15. julija, ob 16. uri v veliki sejni dvorani skupščine občine Radovljica, Gorenjska 19

Dnevni red

- potrditev zapisnika zadnje seje
- predlog priznanj občine Radovljica tene k programu reorganizacije turističnega gospodarstva na območju Bleda in Pokljuke
- kadrovska bilanca za leto 1981
- informacija o uresničevanju dogovora o družbeni usmeritvi in razporejanju dohodka za lani
- predlog odloka o razširitvi obveznosti plačevanja samoprispevka v krajevni skupnosti Ribno
- predlog družbenega dogovora o skupnih obveznostih pri načrtovanju, organiziranju in sofinanciranju prireditvev širšega družbenega pomena na Gorenjskem
- predlog sklepov o soglasju k statutom osnovnih šol Radovljica, glasbene šole Radovljica in vzgojnovarstvenega zavoda Radovljica
- delegatska vprašanja

29. seja družbenopolitičnega zbora skupščine občine Radovljica bo v sredo, 15. julija, ob 16. uri v spodnji sejni sobi družbenopolitičnih organizacij Radovljica, Gorenjska 25

Dnevni red

- potrditev zapisnika zadnje seje
- predlog priznanj občine Radovljica kadrovska bilanca za leto 1981
- informacija o uresničevanju dogovora o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka za lani
- predlog odloka o razširitvi obveznosti plačevanja samoprispevka v krajevni skupnosti Ribno
- predlog družbenega dogovora o skupnih obveznostih pri načrtovanju, organiziranju in sofinanciranju prireditvev širšega družbenega pomena na Gorenjskem
- predlog sklepov o soglasju k statutom osnovnih šol Radovljica, glasbene šole Radovljica in vzgojnovarstvenega zavoda Radovljica

Podelitev priznanj občine

Komisija za odlikovanja in priznanja skupščine občine Radovljica je že obravnavala predlog za podelitev priznanj občine Radovljica za leto 1981. Komisija je na podlagi kriterijev za podelitev priznanj, določenih z odlokom o priznanjih občine Radovljica in na podlagi mnenja, ki ga je podala koordinacijska kadrovska komisija pri predsedstvu občinske konference SZDL Radovljica, sklenila predlagati vsem zborom skupščine občine, da se v letošnjem letu podelijo naslednja priznanja. Priznanja občine Radovljica s plaketo prejmejo: Ferdo Bem, Jernej Vrtačnik, Dolfe Vojsk in Aleksander Willewaldt, priznanje občine Radovljica pa moški pevski zbor KUD Stane Žagar iz Kropce, osnovna šola dr. Janez Mencinger iz Bohinjske Bistrice in UKO Kropa. Priznanja skupščine občine Radovljica bodo podelili na slavnostni seji ob prazniku občine Radovljica.

Zaposlovanje v okviru resolucije

V radovljiški občini se bo letos v gospodarstvu in v negospodarstvu zaposlilo 248 novih delavcev — Kvalifikacijska struktura se ne bo bistveno spremenila

Komite za družbeno planiranje in gospodarstvo je pripravil poročilo o kadrovski bilanci za letos na podlagi kadrovskih potreb, ki so jih predložile organizacije združenega dela s področja gospodarstva in družbenih dejavnosti. Izvršni svet je poročilo že obravnaval in ugotovil, katere organizacije združenega dela imajo predvideno rast kadrov usklajeno z resolucijskimi usmeritvami in katere tega nimajo. Zato je sprejel tudi sklep, da komite za družbeno planiranje in gospodarstvo ter strokovna služba skupnosti za zaposlovanje na usklajevalnih sestankih s predstavniki organizacij združenega dela obravnavata kadrovske potrebe predvsem v zvezi z investicijami in načrtovano rastjo dohodka. Večina delovnih organizacij je uskladila število zaposlenih z resolucijskimi določili, tako, da sta na koncu ostala neusklajena edino še komunalna skupnost in knjižnica Antona Tomaža Linhart Radovljica.

Izvršni svet je po razpravi sprejel naslednje sklepe: Izvršni svet ugotavlja, da je 1,5 odstotna stopnja rasti zaposlenosti v letu 1981 usklajena z resolucijsko usmeritvijo. Ugotavlja, da samoupravna komunalna skupnost in knjižnica Antona Tomaža Linhart Radovljica še vedno odstopata od resolucijske usmeritve.

V občini Radovljica, v gospodarstvu in v negospodarstvu, naj bi se letos povečalo število zaposlenih delavcev za 248 oziroma za 2,1 odstotka. Ker takšna stopnja ni bila usklajena z usmeritvijo občinske resolucije za letos, je izvršni svet sprejel sklep, da naj organizacije združenega dela, ki ne izpolnjujejo resolucijskih usmeritev, ponovno preverijo kadrovske potrebe in jih uskladijo s temi usmeritvami.

Komite za družbeno planiranje in strokovna služba skupnosti za zaposlovanje sta na usklajevalnih sestankih s predstavniki organizacij združenega dela obravnavala kadrovske potrebe predvsem v povezavi z investicijami in rastjo dohodka. Rezultat usklajevanja je, da so nekatere delovne organizacije spremenile kadrovske podatke za povečanje števila zaposlenih.

Po spremenjenih podatkih se bo število delavcev v gospodarstvu in negospodarstvu letos povečalo za 165 oziroma za 1,5 odstotka in ta stopnja rasti je usklajena z resolucijsko usmeritvijo, še vedno pa od usmeritev odstopata Knjižnica Antona Tomaža Linhart in samoupravna interesna komunalna skupnost, ker planirata dodatno zaposlitev kljub sprejetim omejitvam zaposlovanja v režiji.

Kvalifikacijska struktura se letos ne bo bistveno spremenila in bo tako ob koncu leta 42 novih delavcev ozkega profila, 35 delavcev s polklicno šolo, 17 delavcev s srednjo šolo in 6 delavcev z višjo šolo.

Soglasja k statutom

Sekretariat za občno upravo in družbene dejavnosti skupščine občine Radovljica je predložil predlog sklepa o soglasju k statutom vseh šestih osnovnih šol v občini Radovljica, predlog sklepa o soglasju k statutu glasbene šole Radovljica in predlog soglasja k statutu vzgojnovarstvenega zavoda Radovljica s tem, da jih obravnava izvršni svet in nato predloži v odločanje vsem zborom skupščine občine.

Izvršni svet je predlog sklepov obravnaval in ugotovil, da so statuti v skladu z ustreznimi zakoni s tega področja in da je treba še posebej preveriti določbe o ljudski obrambi in družbeni samozaščiti.

Delo sodnika za prekrške

Lani je bilo pri sodniku za prekrške v Radovljici na novo vloženih 2144 zadev, v delu pa je bilo še 1277 zadev. Glede na spremembo metod dela organov prometne varnosti pri obravnavanju lažjih prometnih nezgod ugotavljajo, da je od štirih 67 nesreč v letu 1977 padlo v letu 1978 na 17 primerov, v letu 1979 pa se je dvignilo na 25, medtem ko je lani poraslo na 51 primerov. Tako povečanje registriranih prometnih nezgod je prav zato, ker se udeleženci v prometnih nezgodah ne spoznavajo med seboj, ker povzročitelji svoje krivde ne priznajo. Oškodovanci pa so zato prisiljeni nezgode prijaviti organom prometne varnosti. Še vedno pa so povzročitelji prometnih nezgod vozniki zaradi neprimerne hitrosti, neprimerne prehitvevanja, izsiljevanja prednosti in vožnje pod vplivom alkohola.

Izrečenih je bilo 261 varstvenih ukrepov prepovedi vožnje motornega vozila tiste kategorije, s katero je bil prekršek storjen in sicer v trajanju do 3 mesecev 123 primerov, nad 3 do 6 mesecev 67 primerov, nad 6 mesecev 5 primerov in nad leto dni 66 primerov.

Pri obravnavanju prekrškov, ki so jih storili mladoletniki, gre predvsem za kršitev predpisov o varnosti cestnega prometa. Gre predvsem za mladostno lahkomišelnost.

Za prireditve širšega pomena

Delegati vseh treh zborov skupščine bodo obravnavali tudi predlog družbenega dogovora o skupnih obveznostih pri načrtovanju, organiziranju in sofinanciranju prireditvev širšega družbenega pomena na Gorenjskem.

Skupščina gorenjskih občin je dostavila družbeni dogovor, s katerim se urejajo skupne obveznosti gorenjskih občin pri načrtovanju, organiziranju in sofinanciranju prireditvev širšega družbenega pomena na Gorenjskem. Načrtovane prireditve se od skupnega predračunskega zneska sofinancirajo v višini 20 odstotkov.

Družbeni dogovor je sprejela tudi kulturna skupnost Radovljica, medtem ko ga telesnokulturna skupnost ni sprejela. Izvršni svet pa se je strinja z družbenim dogovorom in predlaga vsem trem zborom skupščine občine, da ga sprejmejo.

Reorganizacija turističnega gospodarstva na območju Bleda in Pokljuke

Delegati vseh treh zborov skupščine občine Radovljica bodo na ločenih sejah spregovorili tudi o reorganizaciji turističnega gospodarstva na območju Bleda in Pokljuke

Posebna delovna skupina, ki jo je imenoval izvršni svet, je pripravila program reorganizacije turističnega gospodarstva na območju Bleda in Pokljuke ter rokovnik za izvedbo reorganizacije z zadolžitvami po posameznih nosilcih.

Delegati izvršnega sveta skupščine občine je obravnavali in jih sprejel z polnopravnimi. Teze je predložil v imenu delegatov družbenopopolnopravni zbor skupščine občine Radovljica.

Predlagana organiziranost ne bo predstavljala končne organizacijske sheme turističnega gospodarstva, ampak le prvo fazo v graditvi kompleksne turistične ponudbe kraja ali območja. Reprodukcijska sposobnost sedanjih organizacij združene dela narekuje racionalno organizacijsko obliko - združevanje, tako bodo v kar najkrajšem času sprejeti kar največji učinki. Osrednja naloga bo dana reorganizaciji turističnega gospodarstva v ožjem smislu osnovna pozornost pa bo posvečena analizi subjektivnih faktorjev, ki vplivajo na zmanjšano učinkovitost

sedanje organiziranosti turističnega gospodarstva. Tudi materialni položaj delavca se bo končno moral izboljšati.

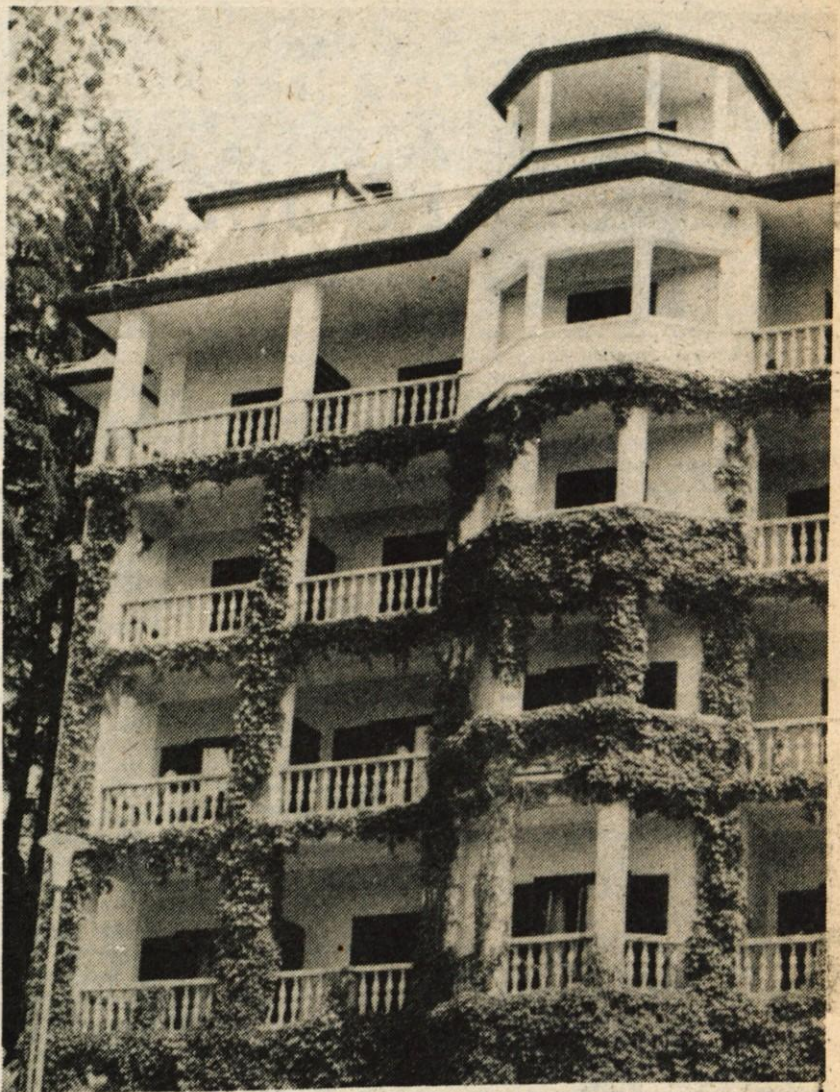
Obdelava bo zajela gibanje osnovnih ekonomskih kategorij za obdobje zadnjih desetih let. Obdelali bodo tako število gostov in nočnin, gibanje osnovnih ekonomskih kazalcev učinkovitosti, osnovne kazalce delitvenih razmerij, kazalce učinkovitosti doseganja investicijske politike. Tako bodo pogledali tudi kako je s prodajo, nabavo, kadrovske politiko in drugimi vprašanji. Analizirali bodo predvsem pomanjkljivosti sedanje organiziranosti, odnose med turističnimi organizacijami.

Ko bodo obravnavali organiziranost gostinskih organizacij in upravljanje s turističnimi objekti na širšem območju Bleda se bodo zavzeli za princip dela kolegijskega poslovodnega organa na nivoju delovne organizacije. Osnovne funkcije, ki se prenašajo na nivo organizacije združene dela so skupna prodaja, nabava, finančno-računovodsko-razvojne ter splošne zadeve.

Kriteriji za število temeljnih organizacij v okviru delovne organizacije bodo naslednji: približno enaka velikost ter lokacijska in funkcionalna povezava v smislu kar najboljšega poslovanja. Nakazane bodo tudi možnosti nadaljnega povezovanja in združevanja v širšem prostoru.

Da bi bila turistična ponudba kar najbolj celovita, bodo obdelali tudi poslovanje poslovne skupnosti v turizmu, turističnih agencij, društev, zasebnega sektorja in tako dalje. Turistična poslovna skupnost naj bi bila predvsem mesto dogovarjanja med posameznimi panogami gospodarstva in ostalimi sodelujočimi, odnos do turističnih agencij bo ostal nespremenjen s tem, da bo nova organiziranost gostinskih organizacij predstavljala poslovno zanimivejšega in enakopravnega partnerja. Odnos do zasebnega sektorja se bo kvalitativno menjal in bo omogočil zasebnemu sektorju bolj organizirano vključitev v turistično ponudbo kraja kot njen bistveni sestavni del. Podobno bodo obdelali razmerja do obrti, trgovine, komunale, transporta, s tem, da ne bodo zanemarili relacije do posameznih dejavnosti s področja negospodarstva, ki predstavljajo pomemben del pri oblikovanju krajevne ponudbe.

Delegati se bodo seznanili tudi z rokovnikom in nosilci posameznih nalog.

V radovljiški občini že nekaj časa načrtujejo reorganizacijo turističnega gospodarstva tako, da bi prišlo do boljše delitve dela. Večjih naložb v turizmu letos ne bo, nekatere delovne organizacije kot HTP Bled pa so že lani obnovile več objektov, med drugim tudi depandanso hotela Toplice. - Foto: D. Sedej

DOGOVORILI SMO SE

Ugodni gospodarski rezultati

Na minulih sejah treh zborov skupščine občine Radovljica ocenili, da so bili gospodarski rezultati v prvih treh mesecih letošnjega leta ugodni - Manj investicij, izgube v gostinstvu in v turizmu in so sezonskega značaja - solidarnost - Večji vpis na gostinski šolski center na Bledu - Delegatska vprašanja

Na minuli seji zborov krajevnih skupnosti so analizirali gospodarjenje v občini Radovljica v prvem tromesečju letošnjega leta, obravnavali o predlogu odloka o priznanjih občini Radovljica, o predlogu sklepa odbora za priznanje družbenega dogovora o načinu uporabe in upravljanja s sredstvi solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč v območju, o poročilu o delu poravnalnih svetov v krajevnih skupnostih, o poročilu o pripravah na začetek izobraževanja po zakonodaji o usmerjenem izobraževanju v naslednjem šolskem letu, o predlogu odloka o poravnanih domačinov VII. slovenski narodnoosvobodilni brigadi Franceta Prešerna ter o delegatskih vprašanjih.

Na seji je delegat krajevnih skupnosti zahteval konkreten odgovor na možno izgradnjo otroškega vrtca v Mošnjah, kar je znano, da v naslednjem srednjem obdobju ni načrtovana nobena nova gradnja. Prav tako so se domenili, da se bodo ukvarjali in se pogovorili o dostavi pošte v območje, zaradi kritične oskrbe z vodo pa je izvršni svet zahteval od samoupravne interesne skupnosti, da pripravi komunalno analizo stanja, ki mora vsebovati vsa vprašanja in črpalnice ter skratka prikazati, kako je stanje. Analiza pa mora zajeti vsa vprašanja, nakazane pa morajo biti vse možne rešitve in dan odgovor vsem tistim delegatom, ki so s svojimi vprašanji dale pobudo za prejšnjorešitve problema v zvezi s prenosom pitne vode. Delegacija krajevnih skupnosti Zasip pa je ugotovila, da je preskrba s pitno vodo rešena.

Delegati so tudi potrdili sklepe izvršnega sveta, ki so jih sprejeli v zvezi s proračunom letošnjega leta in v zvezi s prispevnimi stopnjami in interesnih skupnosti družbenih dejavnosti.

Ob analizi gospodarjenja v občini Radovljica v prvem tromesečju letošnjega leta je delegacija krajevnih skupnosti Brezje ugotovila, da je analiza gospodarjenja v občini v prvem tromesečju pozno na dnevnem redu in zato predlagala, da bi se rok priprave gradiv skrajšati. Ob analizi pa bi bilo potrebno prilagojeno dati tudi kazalce gospodarskih dejavnosti za obdobje, v katerem se analiza oblikuje. Delegat krajevnih skupnosti Gorje pa je opomnil, da v analizi ni prikazano ali je prišlo do akumulacije posledic zadrževanja prihodkov. Delegati so nato potrdili analizo gospodarjenja v občini Radovljica za letošnje leto.

Nekoliko sprememb je bilo pri predlogu odloka o priznanjih v občini Radovljica, so pa so sprejeli predlog sklepa odbora za priznanje družbenega dogovora o načinu uporabe in upravljanja s sredstvi solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč v območju.

Zbor krajevnih skupnosti je ugotovil, da je bilo delo poravnalnih svetov v krajevnih skupnostih občine uspešno in priporočil, da se vsako leto organizira strokovni posvet s predsedniki poravnalnih svetov. Še več delo oziroma reševanja medsebojnih sporov bi se lahko preneslo na poravnalne svete, sredstva javnega obveščanja pa naj bi bolje informirala širšo javnost o pomenu in delu poravnalnih svetov. Tudi temeljna sodišča naj bi poravnalnim svetom nudila vso potrebno pomoč.

Ko so delegati razpravljali o poročilu o pripravah na začetek izobraževanja po zakonu o usmerjenem izobraževanju v naslednjem šolskem letu, so poudarili, da bo treba analizirati tudi ekonomsko usmeritev v Radovljici in v usmerjenem izobraževanju dati več poudarka proizvodnim poklicem. Razmerje med neproizvodnimi in proizvodnimi poklici se spreminja v korist slednjih. Pristojne službe so dolžne spremljati vpis učencev v občini kot tudi ostala vprašanja, kot so prehrana učencev, prevoz in štipendiranje.

Na seji zborov združenega dela skupščine občine Radovljica so odgovorili na delegatska vprašanja, razpravljali pa so opozorili na nujno doslednost pri izterjavi davkov, saj so bili izterjani le v višini 82 odstotkov. Delegat Zlato Kavčič je poudaril, da je letos izterjava davkov toliko bolj aktualna, ker je v Sloveniji dogovorjena obveznost kreditiranja izvoza in subvencioniranja kompenzacij za osnovne življenjske proizvode z enotno predpostavko, da so davki v 90 odstotkih izterjani. Prav zato je izvršni svet sprejel sklep o rednem mesečnem poročanju davčne službe.

V nadaljevanju seje so ugotovili, da bodo ob skupni nespremenjeni prispevni stopnji, ne glede na dinamiko priliva sredstev interesne skupnosti družbenih dejavnosti izpolnile načrtovane programe za leto 1981. Presežki iz leta 1980 v interesnih skupnostih družbenih dejavnosti se prenesejo v letošnje leto. Prispevna stopnja v občinski izobraževalni skupnosti se zviša za nujna vzdrževalna dela, druge prispevne stopnje pa se ne spreminjajo. Prav tako so odobrili nabavo novega rentgenskega aparata za potrebe zdravstvenega doma Bled, financiranje pa se vključi v plan zdravstvene skupnosti in podpisuje naj se pogodba. Zdravstveni dom Bled in skupnost zdravstvenega varstva naj vložijo prošnjo za pridobitev sredstev in preventivnega sklada Zavarovalne skupnosti Triglav, skupščina samoupravne interesne skupnosti zdravstvenega varstva in zbor združenega dela skupščine občine Radovljica pa naj sprejmeta ustrezne sklepe v zvezi z namembnostjo sredstev, zbranih iz prispevne stopnje za nabavo rentgenske aparature.

Ob analizi gospodarjenja v prvem tromesečju letošnjega leta so poudarili, da so bili rezultati zadovoljivi in večjih problemov ni bilo. Industrijska proizvodnja je bila večja kot v preteklem letu, vendar manjša od planirane. Posebno v začetku leta so bili opazni zastoji in že leta beležijo v občini pozitivno uvoznouvoznico bilanco. Ekstenzivno zaposlovanje se je umirilo, povečanje produktivnosti je majhno. Na področju investicijske politike pa se pojavljajo nekatere težave kot so: zmanjševanje investiranja, povečevanje podjetniških investicij ter problemi z združevanjem dela in sredstev. V letošnjem letu bodo spremembe v investicijski politiki, prednost pri kreditiranju bodo imele izvozne naložbe, investicije v varčevanje z energijo ter naložbe, ki bodo vplivale na večjo akumulacijsko sposobnost. Problemi pa se v občini pojavljajo na področju komunale, kmetijstva, trgovine in turizma.

Delegat Tapetništva se je zavzel za povečanje kmetijske proizvodnje, v razpravi pa so opozorili še na več drugih vprašanj, tako na zaostajanje naložb, na problem izgub nekaterih delovnih in temeljnih organizacij.

Brez pripomb so nato sprejeli predlog odloka o priznanjih občine Radovljica in predlog sklepa odbora podpisnikov družbenega dogovora o načinu uporabe sredstev solidarnosti. Prav tako so se strinjali s poročilom o delu poravnalnih svetov ter o pripravah na usmerjeno izobraževanje.

Na minuli seji družbenopolitičnega zbora skupščine občine Radovljica so dobili odgovore na delegatska vprašanja ter sprejeli enake sklepe o poročilu o delu poravnalnih svetov kot oba druga zbora. Ko so obravnavali priprave na začetek usmerjenega izobraževanja v občini, so dejali, da je v občini en sam šolski center in sicer za gostinstvo in turizem na Bledu. Šolski center Kranj ima v Radovljici dva oddelka. Letos končuje osemletko v občini okoli 400 učencev. V gostinskem centru na Bledu je bilo vpisanih 45 učencev za poklic kuharja in 33 učencev za poklic natakarja, kar je precej ugodna posledica tega, ker sta medicinska šola na Jesenicah in Trgovski center v Kranju odklonila precej vpisanih učencev.

Predsednik družbenopolitičnega zbora je poudaril, da se bo še vedno več kot 80 odstotkov učencev vozilo v šole izven občine, kar bo povzročilo nove težave in večje stroške staršem. Za gostinsko šolo na Bledu pa je večje zanimanje tudi zato, ker je po šolanju mogoče nadaljevati študij na hotelski fakulteti. Po daljši razpravi so delegati sprejeli poročilo kot tudi poročilo o predlogu odloka o občinskih priznanjih in odlok o podelitvi domicila VII. slovenski narodnoosvobodilni brigadi Franceta Prešerna. Strinjali so se tudi s sklepom odbora podpisnikov družbenega dogovora o načinu uporabe in upravljanja s sredstvi solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč v Sloveniji.

Ob analizi gospodarjenja za prvo tromesečje so dejali, da so rezultati ugodni in da so delovne in temeljne organizacije upoštevale resolucijska določila. Osebnih dohodkov so zaostajali, gospodarstvo pa je za akumulacijo razporedilo 99 odstotkov več sredstev kot v

enakem lanskem obdobju. Izgube v gostinstvu in turizmu so sezonskega značaja. V Verigi pa največ izgub izhaja iz prodaje sidrnih verig na tuji trg, kjer ne dosega ustreznih cen. Prav tako je ugodna zunanjetrgovinska menjava, saj se je izvoz povečal za 22 odstotkov, uvoz pa zmanjšal za 5 odstotkov. Izplačila za investicije v obratna in osnovna sredstva so bila za 16 odstotkov višja kot lani v enakem obdobju, rast skupne in splošne porabe je bila pod rastjo dohodka. Komite za družbeno planiranje in gospodarstvo naj bi v sodelovanju z Verigo Lesce izdelal skupno analizo poslovanja v temeljni organizaciji Sidrne verige zaradi izgub ter predložil izvršnemu svetu skupščine občine analizo trgovine z usmeritvami za reševanje stanja.

Potem so delegati družbenopolitičnega zbora sprejeli enake sklepe kot druga dva zbora o prispevnih stopnjah interesnih skupnosti družbenih dejavnosti.

Delegate je zanimalo ...

Na minuli seji zborov krajevnih skupnosti je delegacija krajevnih skupnosti Zasip dejale:

»Delegati smo razpravljali tudi o rekonstrukciji vodovoda v Zgornjih Gorjah in o prenosu sredstev za rekonstrukcijo ceste Bled-Zasip. Delegati se ne strinjamo z zapisnikom skupnega zasedanja ter z zadnjim zapisnikom glede oskrbe z vodo. Predstavniki krajevnih skupnosti Zasip niso pristali na prenos sredstev iz nalog rekonstrukcije ceste in na rekonstrukcijo vodovoda do leta 1983 in 1984, temveč za leto 1982 in še to pod pogoji, če bo uresničena gradnja vodovoda Završnica-Lesce. Če ta naložba odpade, se sredstva iz tega dela prenesejo na gradnjo vodovoda v Gorjah. Zahtevamo, da se z delom takoj začne!«

Delegati krajevnih skupnosti Gorje je zanimalo, kako bo rešena preskrba v trgovinah z živili v Gorjah, kajti v zadnjem času se je pokazalo več problemov. Trgovsko podjetje Živila Kranj je zaprlo trgovino v Spodnjih Gorjah, v istem času pa so začeli obnavljati trgovino Specerija v Spodnjih Gorjah. Preskrba z živili je tako nezadovoljiva, saj Specerija ne more oskrbeti toliko potrošnikov. Ob tem se pojavlja tudi slaba založenost trgovin v Zgornjih Gorjah, saj je samopostrežna trgovina Specerija v Zgornjih Gorjah, ob gasilskem domu celo zmanjšala skladišče. Menijo, da bi prav preskrba z živili morala biti rešena v zadovoljstvo potrošnikov, vpliv na reševanje problemov pa je majhen, zato so poslali zbor krajevnih skupnosti, da posreduje.

Tomo Križnar

47

Z MOPEDOM PO JUŽNI AMERIKI

Od 1. 1964 so delavcem prepovedovali postavljati zahteve tudi, če so organizirani v sindikate. Dejavnost sindikatov so omejili le na pripravljanje prireditev ob prostem času. Vseeno policija sumljivo gleda na vsakega, ki sodeluje z njimi. Danes je v Braziliji samo 5 % delavcev sindikalno organiziranih. V nogometni klub pa je včlanjenih 20 % delavstva.

Sao Paulo je s 6 % stopnje narodnega prirastka najhitreje rastoče mesto sveta. Danes je med 10 največjih mest. Leta 2000 naj bi imel že več kot 40 milijonov prebivalcev. Ljudstvo v dežele nenehno vleče ta magnet naturaliziranega »new way life«. Bogastvo, razkošje in moč manjšine se veča ravno tako hitro, kot revščina, lakota in beda premaganih. V novem poslovnem središču so zrasle banke in arkade hotelov, ogromne piramide iz marmorja in stekla, na robu mesta pa reveži kuhajo v naseljih brez elektrike, vode, kanalizacije, brez urejenih poti, ki se širijo daleč v gričevnata močvirja v notranjost dežele, svoj večni fižol, riž in manioko. To so improvizirana barakarska naselja, favelas, kot jih kličejo, leglo kriminala, vlačugarstva in bolezni.

Davčna politika Brazilije ni orodje, ki rabi oblastem za pravično delitev skupnih bremen. Veliki kapitalni dobički niso obdavčeni. Sao Paulo proizvede 60 % vseh industrijskih dobrin Brazilije, kapital v Sao Paulu se veča dosti hitreje, kot kjerkoli drugje. Sao Paulo je motor Brazilije. Vsak aristokrat hoče biti udeležen v tej živalski dirki za dobičkom. Na vroča tropska tla se presajajo izkušnje ameriškega biznisa. Poslovno strategijo vodijo najeti strokovnjaki, domača tolpa industrijalcev pa se valja po mondenih plažah Rio de Janeira.

Katoliška cerkev je razdeljena na več blokov. Mlajši duhovniki baje simpatizirajo z revnimi, svoje poslanstvo opravljajo z vso diplomatsko vnamo, starejši so menda še vedno orodje vlade. Vsi pa filozofirajo, da je svoboda odsotnost strahu, s svojimi ukani, prilagojenimi tako revnim kot bogatim, tistim, ki se boje prevrata, anarhije in komunizma in onim, ki trepetajo pred tajno policijo, visokimi cenami, boleznimi, brezposelnostjo... tolažijo ene in druge.

Posebno poglavje je šolstvo. Šolstvo naj bi vsestransko izobraževalo človeka, ga vzgajalo k samostojnemu, konstruktivnemu razmišljanju, vendar ne v Braziliji. Brazilski učitelji imajo nalogo že od malega, od prvih let, že iz vrtca, človeka vzgajati, da bo ponizen, priden, da bo ubogal in spoštoval vse, kar zahtevajo od njega višji družbeni sloji.

»Bog je ustvaril svet po svoji volji, tako kot je najboljši in najlepši. Bog je največji in vsemogočni stvarnik, torej poklekimo pred to stvarnostjo, spoštujemo družbene odnose kakršni so, boljše ne morejo biti, vsaka drugačna ureditev ne bo po božji volji in Bog se bo nad nevalečnostjo maščeval. Če trpiš, če otroci stradajo, če nimaš denarja za zdravnik in pogreb, potpi, moli in Bog se te bo usmilil!«

Podobno je v srednjih šolah. Na fakulteti ni dano študirati vsakomur. Le sinovi bogatih, tisti, ki bodo nekoč vodili džungli prilagojeni kapitalistični sistem, brez ovir zahajajo tja. Sprejemni izpiti na visoke šole zahtevajo tudi dobro proučitev socialnega okolja kandidata. Ljudje, ki se nauče misliti, so v Braziliji nevredni.

Študente obremenijo z zapletenim študijskim materialom. V prosti čas jim spretno vrivajo konjičke, ki so nevtralni. Pazijo na literaturo, ki se dobi v knjigarnah. Seveda se dobi tudi delo Marxa, že zato, da ne bi kdo rekel, da največja dežela Južne Amerike ni

demokratska, vendar je besedilo prilagojeno, popravljenno, tako da razkrinkanja izkoriščanja človeka po človeku nihče ne more razumeti.

Tisti redki razumniki, ki so se vrnili s študija v Evropi, Ameriki, kjer so prišli v stik z naprednejšimi političnimi in kulturnimi strujami, žive v stalnem strahu. Njihova imena so v analih tajne policije, ob morebitnih političnih premikih bodo poskrbeli najprej zanje.

Seveda je tudi dnevni tisk cenzuriran. Socialna politična informacija je prilagojena potrebam gonjenih slojev in kot taka njihov privilegij. Večina prebivalstva je sprevidela, da ne more več vplivati na lastni položaj. In da v takih družbenih odnosih okostenelega državnega aparata, ki služi le koristim vrhnjih nekaj skupin brezobzirnih, ki jim ničesar ni mar, ne lakota in beda, podhranjenost, kratka življenjska doba in brezciljnost in brezsmiselnost življenj ljudskih množic, barabam torej, ki jih briga le čimvečji lastni dobiček, ne morejo ničesar storiti za boljši jutrišnji razvoj.

V teh nasprotjih revščine in bogastva, znanja in neznanja, se je pojavljalo vse več takih, ki so vzeli svojo usodo v lastne roke. V tem podnebnju prikritega upora, so najprej planili na dan oni, ki so začeli krasti. Te na kratko misleče duše so kradle najprej bogatim, iz maščevanja so streljali na njihove otroke, brez vsakega načrta metali v zrak bogate vile v predmestjih... Razvijali so se novi in novi podklicni kriminalci, ki so se zakleli, da ne gredo več delat za blagor vampastih tovarnarjev. Pojavljale so se organizirane tolpe prostitutk z opekami v torbica, fanatično predrzne in na vse pripravljene.

»Samo nikdar več nazaj na vajeti, pa če crknem...!«

Istocasno se je pojavljalo tudi vse več skupin, ki so v nastali socialni zmedbi poleg uničevanja zasovražene stvarnosti, iskale odgovor, kaj storiti, da se bodo razmere izboljšale. Te skupine so prerasle v tako razmere izboljšale. Te skupine so prerasle v tako razmere izboljšale. Te skupine so prerasle v tako razmere izboljšale. Te skupine so prerasle v tako razmere izboljšale.

Po Rio de Janeiru, Sao Paulo in drugih večjih mestih, kjer je živitarila rezervna industrijska armada, so letele v zrak zavarovalnice, vladni uradi, banke. V akcijah bogatim odvzeti denar se je kanaliziral v nabavo orožja, tiskanje letakov, za naložbe v druge gverilske akcije. Celice so družile prave revolucionarje, ki so se držali katekizma starih ruskih entuziastov in imele jasno določen cilj.

Ko je prišlo do organiziranih ugrabitev veleposlanikov (nemškega, ameriškega, švicarskega...), je vlada ustanovila poseben oddelek, ki je preganjal vse, kar je bilo osumljenega levičarstva. Agentje iz teh vrst so se vtihotapili v vse sloje prebivalstva, delovali so v glavnem naskrivaj in ponoči. Izginilo je brez števila ljudi, ki jim nihče ni vedel groba, metode mučenja, ki so jih uporabljali na zasliševanjih, pa so bile vzete iz zapuščine starih, v Braziliji brezskrbno uživajočih fašističnih veljakov Hitlerjevga tretjega rajha.

Bogati in vse bogatejši meščani so vlagali ogromne vsote v ustanavljanje zasebnih uličnih stražarskih oddredov, do zob oboroženih in s toksično nažrtih plačancev, nekakšnih policajev ob policiji, ki so skrbeli predvsem za to, da so njihovi financerji lahko brez skrbi srkali uvoženi viski v luksuznem baru Papagajo sredi Sao Paula.

Povest iz XV. stoletja

JANKO BRUN 20

Sonce ne ljubi vitezov

V ogromni pisani pahljači so se pomikali celjski vazali in najemniški prapori. V sredini so korakali pešci. Vsi v jeklu, da so njihovi odredi žvenketali, kakor bi nekdo vlekel orjaško verigo. Na čelu odreda je jedit stotnik za njim pa praporščaki in bobnarji.

Grof Ulrik je imel dva prapora pušk. Ostalo so bili sulicarji. Konjenica jih je obkrožala, kakor da bedi nad njimi. Zadaj so se valili topovi in prateč, zaviti v oblake prahu.

Vsul se je rahel dež. Namočil je zemljo in pregnal prah. Pred celo vojsko je zasijala mavrica.

Malo vstran na griču so stali grof Ulrik, Vitovec in poveljniki gospoda vojvode Albrehta.

Ko so vitezi prijezdili mimo, so jih pozdravljali z glasnim krikom.

V temni noči je vojska prispela pred Kranj.

Na posvetu so se domenili, da nemudoma udarijo na obzidje. Vsi so menili, da meščani spe in, da jih lahko presenetijo. Nihče namreč ni mislil, da bi lahko v enem dnevu izbojevali dve bitki.

Ko so obkoljevali mesto, so z gradu poletele plamenice in se oglasili topovi. Vitez Kacijanar, svoj čas kranjski gradiščan, ki je imel nalogo zasesti grad, je bil odkrit.

Vitovec je ukazal naskok na obzidje.

Trumoma so se pognali žolnirji z lestvami, zavarovanimi z velikimi ščiti. Redke straže, ki so se šele sklicevale so bile presenečene. Množica napadalcev se je vsula čez obzidje v mesto.

Toda tu so se znašli v ozki obrambni ulici. In niso mogli takoj napredovati. V mestu pa so že bili plat zvona in sence branilcev so postajale vse gostejše.

Praden so se utegnili na obzidju utrditi močje s puškami, ki naj bi postreljali branilce, je cesarska posadka uničila Kacijanarja in poslala pomoč. V temi se je pričelo splošno klanje. Cesarski vojaki so razbili tropo napadalcev, ki se je prebila do mestnih vrat ter jih krepko odbili.

Toda preden so utegnili obrniti bombarde so na obzidje vdrli vitezi, vsi v jeklu. Počasi, kakor pošastne prikazni so se posamič spuščali v brambno ulico in si pričeli izsekavati pot proti vratom.

Strašen krik je segal do neba.

Tam je šel Emerik Belski, v črnem pološenem oklepu, kakor noč in smrt je potovala pred njim na konici meča. Preplašeni meščani so se pričeli umikati v ozke stranske uličice. Sledil mu je Lah Turnski, ki ga je zgrabil bojni bes, da je odvrge ščit in oberočno vihtel težak prebojni meč. In še je jih je nagnetlo, v strašen klopčič, tako da so manjše moče kar pohodili.

Vendar vrat še vedno niso zavzeli, da bi v mesto lahko vdrla konjenica. Nagnetli so se okrog cesarskih vojakov, ki so se s ščiti postavili v falango in besno branili.

Meščani pa so se umaknili v ozke uličice, kjer so poznali vse temne prehode in niše. Plazili so se po strehah in metali na napadalce kamenje, streljali nanje z loki in samostrelji. Celjski pa so vsi besni vdrali v hiše in pobijali vse živo. Nemačkocrat so njihove tovarise na ulici tačas potisnili nazaj, v hišo pa je vdrla tolpa meščanov in jih podavila.

Na cestah so pričali čofotati v krvi, da je marsikomu spodletelo in se je krepko potokel.

Počasi so branili začeli upati, takrat pa so zavzeli vrata. To je napravil vitez Lemberg. Po strmih cinih se je splazil nad vrata in s svojimi ljudmi postakal posadki za vratove. Ujeti v kletke so se cesarski začeli počasi umikati proti gradu. Toda tako besno so jih napadali, da je le malo komu uspelo.

Takrat je umrl Štefan Gal, eden najboljših vitezov Ulrika Celjskega. V temni ulici, kjer so pobili njegove tovarise, on pa se je že skoraj rešil, se je srečal z umikajočimi vojaki. Šli so proti njemu pokriti s ščiti, izza katerih so bliskali meči, podobni nevihtnemu oblaku, ki seje bliske. Posekali so ga na okrvavljenem kamnitem tlaku, da je obležal z razbitim oklepom in nenazavno zavrtim vratom. V rokah pa je še vedno stiskal plamenj meč.

Nekdo, ki ga je preskočil, mu je presekal naličnico ter mu izkazil lepi obraz z modrimi očmi.

Takrat so zadnji branilci razstrelili smodnik pri vratih, da je množica ljudi s peklenskimi gromom odletela na oni svet. Kosi obzidja so frčali po razgetajoč stineslaj konjenike s sebo.

Od plamenov bi se nedvomno vnelo mesto, ako se ne bi pričel silovit naliv. V trenutku se je curkoma vilo in čez nekaj trenutkov je tekla z neba že cela reka. Hudourni potočki so stekli po ulicah in sprali kri bojevnikov v pomikovalnike.

Celjski so se skrili pod napušče in v nekaj hiš. Odprli so vrata. Neter je prihrumela premočena konjenica. Konjeniki so se zapodili v hleve, pobili nekaj cesarskih, navlekli slamo in pričeli kuriti ognje. V najhujšem nalivu, ko se ni videl niti prst pred nosom, je četica drznežev zavzela kremo. Kmalu so se v njenih kletah med potoki vina valjali pijani žolnirji.

BRANKO BABIČ

17

NA KOZARI

Z osvoboditvijo Prijedora je okupator doživel velik poraz, ki je imel mnogostranski pomen. Dokončno je bila pretrgana železniška in cestna komunikacija Banjaluka - Prijedor - Bihać. Bosanska Dubica - Zagreb, ki je povezovala srednjo Bosno, Dalmacijo in Jadrano. Kot že rečeno, je bilo tako onemogočeno izkoriščanje rudnika železa v Ljubiji, dragocene kovine, ki so jo Nemci prej na veliko odvažali. Nevarno je narasla moč osvobodilne vojske, ki je resno ogrožala okupatorjeve sile v deželi. Ravno ob primeru Prijedora se je izkazalo, da se ustaško-domobranske sile ne morejo same upirati narodnoosvobodilni vojski, kaj šele proti njej voditi ofenzivne bitke. In končno je osvoboditev Prijedora močno odmevala po vsej Bosanski krajini in dlje, kar je krepilo osvobodilne sile tako politično kot vojaško, hkrati pa še bolj demoraliziralo ustaše in domobranci. Vse to je, razumljivo, privedlo okupatorja do sklepa, da temeljito obravnava s Kozaro in njenim prebivalstvom.

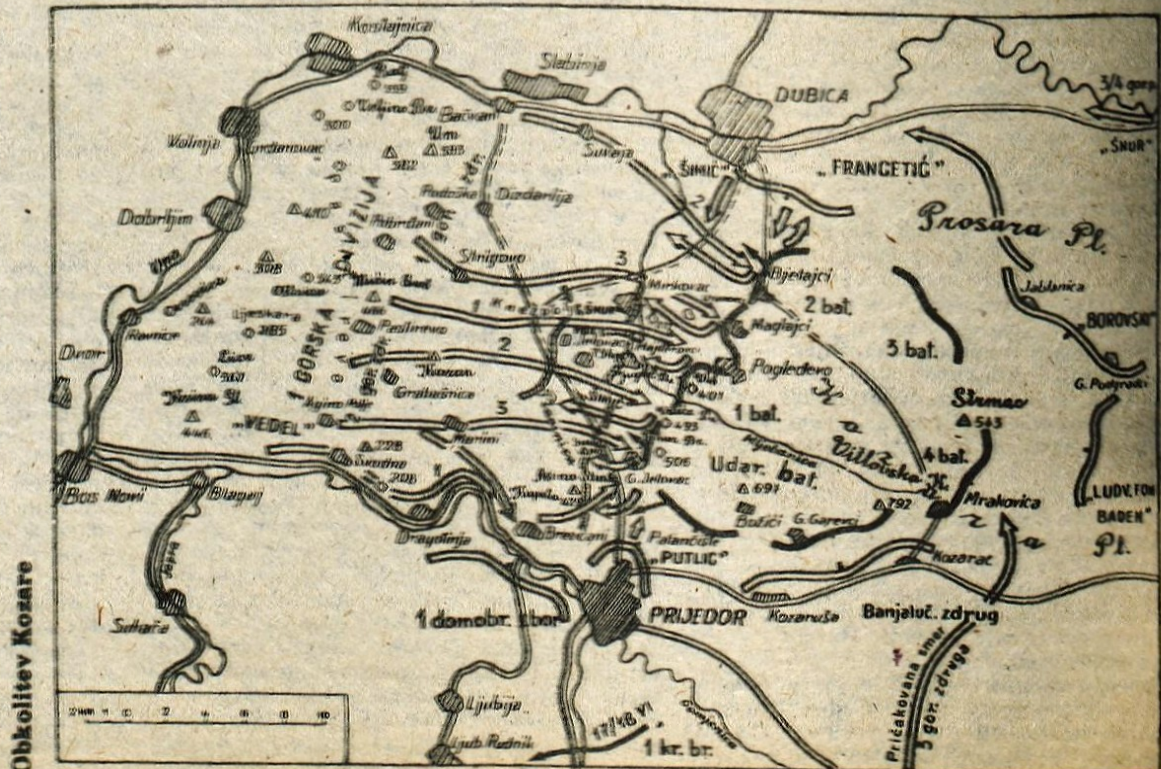
Nemško vrhovno poveljstvo je na osnovi poročila generala Badla,

poveljnika nemških zasedbenih sil v Srbiji, in podatkov, ki jih je dobilo od svoje obveščevalne službe ter poročila svojega predstavnika pri ustaški vladi, že prej ocenilo, da se bo položaj v Neodvisni državi Hrvatski resno poslabšal, brž ko nastopi poletje, posebno še na ozemlju Bosne in Hercegovine. General Badel v svojem poročilu pravi: »Poskus, da se žarišče vstaje v vzhodni Bosni odpravi, ni uspel. V poletju (1942 - op. pis.) je treba računati s splošno vstajo na Balkanu. Tri in pol divizije XV. vala, ki se nahajajo na srbo-hrvatskem prostoru, ne bodo mogle zadržati vstaje. Hrvatske oborožene sile za to nalogo ne pridejo v poštev zaradi svoje nesposobnosti.« Zato se je nemško poveljstvo odločilo, da bo izvedlo večje operacije proti partizanskim silam v vzhodni in zahodni Bosni. Ker pa se je v zahodni Bosni, zlasti na območju Kozare in Podgrmeča za nemške sile položaj nevarno poslabšal, je nemško poveljstvo sklenilo, da bo najprej izvedlo operacijo čiščenja, na ožjem prostoru, kjer je bilo največje žarišče vstaje, torej na Kozari.

Dne 28. maja je bil po nalogu nemškega vrhovnega poveljstva ustanovljen poseben štab z generalom Stahlom na čelu. Štab je dobil naziv »bojerna skupina za zahodna Bosna«. Poveljstvo štaba je bilo v Banjaluki. Vse priprave za to

operacijo, kot so koncentracija čet, orožja, osebja, so izvršili v najstrožji tajnosti. Niti štabi ustaško-domobranskih enot, ki so bili s svojimi enotami v operacijah predvideni, o tem niso bili obveščeni. Mi smo sicer pričakovali,

da bo sovražnik reagiral na naše uspehe, vendar pa žal nismo razpolagali s podatki, da se je pripravljala tako velika ofenziva na Kozaro.

Pomembna obletnica skalafsev

LETOS MINEVA 60 LET OD USTANOVITVE TURISTOVSKEGA KLUBA SKALA – NJEGOVI ČLANI SO POSTAVILI TEMELJE ORGANIZIRANEGA ALPINIZMA PRI NAS – VZOR NOVIM RODOVOM PLEZALCEV

Po prvi svetovni vojni je Slovensko planinsko društvo usmerilo vse svoje organizacijske sile in finančna sredstva v gospodarsko ustalitev, obnovo planinskih postojank in gorskih poti ter povečanje članstva. Takšna usmerjenost ni zadostovala prebujajoči se mladini, ki je v gorah in gorništvu videla tudi druge cilje. Mladi rod se je želel preskušati in potrjevati. Tako kot si je starejša generacija pred vojno prizadevala obraniti naše gore pred nemštvom, so se mladi po vojni odločili kosati z vrstniki drugod v alpskem svetu in z alpinističnimi dosežki dokazati svoje sposobnosti.

Tedanja planinska mladina je bila v Ljubljani organizirana v družbah Gad in Triglav. Planinci, ki so hodili na izlete in plezali – največ na bližnjem Turncu, so se 1919. leta združili in na skupnem sestanku sklenili novo društvo imenovati Skala. Mladi, zbrani okrog Draga Zorka, so si zadali nalogo, gojiti alpinizem in smučanje. Vključili so nove člane, ki so se že izkazali z gorniško dejavnostjo in so ustrezali planinskim ter moralnim normam. Pripravili so tudi več predavanj.

Pripravljala doba za ustanovitev kluba Skala je trajala še vse naslednje leto. Zatim, ko so 1920. leta izvedli poluradni občni zbor in predložili oblastem klubska pravila, je januarja 1921. leta prišlo dovoljenje za ustanovitev kluba.

Ustanovitev in delo kluba

Ustanovni občni zbor Turistovskega kluba Skala je bil 2. februarja 1921. leta v Ljubljani. Ob ustanovitvi je bilo v klubu 23 članov, prvi predsednik pa je bil Drago Zorko. Skoraj vsi so bili mlajši od 20 let, največini dijaki in trgovski delavci. Odločili so se sistematično nadaljevati delo dr. Kugyja, dr. Tume in prve organizirane slovenske plezalske družbe Dren.

Po enem letu dela je imel TK Skala že 109 članov, vodstvo odbora pa je prevzel prof. Janko Ravnik. V delovnem načrtu so si skalaši zadali več nalog: markiranje, tečaje za markiranje in čitanje zemljevidov, plezalno šolo na Turncu, plezalne vzpone – zlasti v Savinjskih Alpah, smučanje in udeležbo na tekmah, planinsko književno in fotografsko dejavnost.

V naslednjih letih je klub dajal poudarek smučanju, saj je zaradi smrtnih nesreče Karla Tauzherja v Turški gori 1921. leta in usmerjenosti večine članstva prevladala ta športna zvrst. V takšnem položaju je lahko pravilno ovrednotila alpinizem le osebnost, kot je bil dr. Klement Jug.

Vzornik skalašev je bil pri uredništvu načrtov dosleden. Prizadeval si je disciplinirati tovariše, bil pa je strog tudi do sebe. Njegovo mišljenje in delo pomenita preobrat v kratkem našem alpinizmu in postaneta celo vodilo poznejšim rodovom plezalcev.

Še en pomemben mož se je pozneje včlanil v Skalo. To je bil dr. Henrik Tuma, edini zagovornik Skale med starejšo slovensko intelektualno generacijo. Kot idejni pobudnik sodobnega alpinizma med Slovenci je tovaršem dajal dragocene nasvete in jih obenem spodbujal h kulturnemu delu. Je avtor del Imenoslovje Julijskih Alp ter Pomen in razvoj alpinizma.

Skalaši so kljub samostojnemu delovanju še naprej ostali člani Slovenskega planinskega društva in z njim sodelovali. V zgodovini planinstva ali alpinizma bodo vendarle ostale na

najvidnejšem mestu njihove številne gorske ture. Člani TK Skala s centralo v Ljubljani in podružnicami v Bohinju in na Jesenicah od 1923. leta ter v Lučah in Celju od 1931. leta dalje so namreč v dveh desetletjih delovanja preplezali večino tedanjih brezpotnih smeri in odkrili precej novih. Skalaške smeri so dvignile naš alpinizem skoraj na mednarodno raven.

Seveda skalaši niso bili le pionirji našega alpinizma in smučarskega športa, ampak so veliko prispevali tudi za planinsko kulturo in etiko. Temeljno delo skalaških plezalcev je prav gotovo knjiga Naš alpinizem. Prav tako ne smemo prezreti publicističnih prispevkov v Planinskem vestniku in povofnih izdaj planinskih knjig nekdanjih skalašev. Dali so nam tudi obsežno fotografsko delo in prvi slovenski film V kraljestvu Zlatoroga.

Več svojih smeri so skalaši preplezali v severni steni Triglava

Ob začetku druge svetovne vojne je TK Skala prenehal delovati. Zahteve Italijanov za njegov pristop v Club alpino Italiano ni sprejel. Združil se je s Slovenskim planinskim društvom, po osvoboditvi pa zamisel o ponovni ustanovitvi posebnega alpinističnega društva ni bila sprejeta.

Proslava ob jubileju

Planinska zveza Slovenije je ob 60. obletnici ustanovitve TK Skala pripravila proslavo v Vratih. Zadnje nedeljo junija se je pri spomeniku padlim partizanom plezalcem pod triglavsko severno steno zbralo precej planincev. Srečanja so se udeležili tudi predsednik Zveze Tomaž Banovec, častni predsednik slovenskih planincev dr. Miha Potočnik in dva od treh še živih ustanoviteljev Skale, inž. Pavle Lavrenčič in Tone Škrajnar.

Slovensko planinstvo, predvsem pa delo Skale, je v slavnostnem govoru opisal eden glavnih odbornikov v centrali Skale in avtor prvega plezalnega vodnika Naš alpinizem dr. Mirko Kajzelj. Kot je med drugim poudaril, je obdobje Skale moč imenovati klasično ero našega organiziranega alpinizma, iz katerega so pognali vrhunski uspehi naših mladih alpinistov. Mnogi skalaši so namreč bili in ostajajo vzor novih rodov plezalcev.

Skalaši in drugi gostje so pred proslavo obiskali grob skalaškega plezalca in staroste slovenskih alpinistov Jože Čopa na Planini pod Golico ter pokopališče na Dovjem, kjer počivata tudi dr. Klement Jug in Jakob Aljaž. Po svečanosti so se zadržali v Vratih na tovarškem pomenku.

S. Saje

pa jim ustrežejo pred sezono ali po njej ali takrat, ko pač želijo zapolniti praznino.

Penzion je resnično poceni. Kot doma. Delavec plača na dan le 200 dinarjev, zakonec 220, otrok od 100 do 200 dinarjev, odvisno od starosti. Ista cena velja tudi za upokojene člane kolektiva, le »tujci« morajo prispevati nekaj več.

Vsako leto se pojavlja težava, kako med sezono ugoditi vsem interesentom. Letos so jih morali odkloniti kar 170, predvsem tujih. Nekaj so jih preusmerili na zgodnejši ali poznejši čas, kar pa je zaradi kolektivnih dopustov, ki jih imajo približno hkrati v večini tržiških delovnih organizacij, precej problematično. Dom bo od 10. julija do 23. avgusta v celoti zaseden. Celotno preveč. Tačas bo v hišicah tudi po 250 ljudi. Malo se bodo morali podrenjati. K sreči je kuhinja dovolj velika, tako da lahko nahrani vso množico.

V Bombažni predilnici in tkalnici Tržič pa ne skrbijo le za cenejši oddih delavcev na morju. Ljubitelji gora imajo v vseh planinskih domovih, ki jih upravlja tržiško ali križko društvo, znaten popust. Za prenočevanje odštejejo le deset dinarjev, drugo jim, če pridejo po napotnico, plača tovarna. V zadnjem času zanimanje za dopust v planinah raste, posebno ob koncu tedna, ko si Tržičani radi privoščijo nekaj dni med vrhovi Karavank.

No, drugega delavca iz našega uvodnega »pogovora« bi postavili, na primer, v Peko. V tej tovarni, ki sicer za družbeni standard zaposlenih, zlasti pa za stanovanjsko gradnjo, vsako leto namenja ogromno denarja, za cenejši dopust ob morju ničesar ne prispeva. Nekaj počitniških prikolice ima edino temeljna organizacija Mreža. V drugih se morajo delavci znajti kakor vedo in znajo.

Vse, kar so naredili zanje, je bilo to, da so objavili ponudbe nekaterih turističnih agencij. Za naprej pa razmišljajo, da bi vendarle dobili nekaj lastnih posteljnih zmogljivosti ob Jadranu in v toplicah. Vendar pa trenutno kaj določnega še ne moremo zapisati.

Povprašali smo tudi v nekatere druge tržiške delovne kolektive. Odgovori so bili zanimivi.

V ZlITU so povedali, da imajo devet lastnih počitniških prikolice in dve najeti pri Kompas, razmeščene v Rovinju, Umagu in na Rabu. Da je to dovolj za potrebe delavcev, edino med kolektivnim dopustom je nekoliko težje uskladiti vse želje. Tudi cene so zelo ugodne. Pred sezono in po njej stane zapo-

slenega in upokojenca dan v prikolici 34 dinarjev, »tujca« 60 dinarjev, med sezono poskoči cena na 42 oziroma 84 dinarjev, med kolektivnim dopustom pa na 55 oziroma 101 dinar.

V Metalkinem Triglavu imajo sobo v prenovljenem in lepo urejenem počitniškem domu v Fiesi, kjer stane dnevni pension od 140 do 160 dinarjev za osebo, prikolico imajo v Novigradu ter dve v Umagu. Pravijo, da je to dovolj za potrebe 90-članske skupnosti, le med kolektivnim dopustom vsem ni mogoče ustreči.

V »ženskem« kolektivu, Oblačilih Novost, na tem področju še niso ničesar storili. Samo kritično ugotavljajo, da to ni prav in da bodo v prihodnje mislili tudi na cenejši poletni oddih zaposlenih.

Delavci Lepenke imajo dve sobi v skupnem počitniškem domu Kartonažne tovarne Ljubljana v Fiesi. Dnevna oskrba v njem je dobra in tudi ne draga. Razen tega imajo dve prikolici v Vrsarju, ki staneta na dan 200 dinarjev. Naslednje leto nameravajo kupiti še eno. Zanimanje med delavci je namreč veliko in vsem ne morejo ugoditi. Zato dajejo prednost socialno ogroženim, družinam z otroki, bolnim in tistim, ki prejšnje leto niso dobili prostora. Želijo, da bi se več delavcev odločilo tudi za počitnice v domu na Veliki Planini, ki ni dovolj izkoriščen.

Poglejmo še, kako je v Triu. Tu imajo šest sob v počitniškem domu v Portorožu, ki jim jih odstopi Koteks-Tobus. V sredo pa so odpeljali na morje, v Umagu, tudi prvo lastno počitniško prikolico. Naslednje leto nameravajo kupiti še eno ali dve, kolikor bi zadoščalo za potrebe delavcev. Da bi se čim bolj izognili navalu med kolektivnim dopustom, so se odločili, da ga ne bodo imeli vsi hkrati. Njihov dopust je dokaj poceni. Za prikolico je treba odšteti sto dinarjev na dan, pension v domu pa stane za delavca Tri 160 dinarjev v starem in 205 dinarjev v novem delu poslopja.

Toliko. Čeprav nismo povprašali v vse delovne organizacije, zlasti manjše ne, lahko ugotovimo, da tržiški delavci vendarle nameravajo precejšen del dohodka za poletni dopust, da lahko, razen v času kolektivnih dopustov, potrebe zadovoljijo, da so cene v primerjavi s hotelskimi ali zasebnimi turističnimi sobami neprimerno nižje, da pa o takem načinu dopustovanja razmišljajo tudi v tistih kolektivih, kjer doslej še niso. Morda se namig številčno majhnim delovnim organizacijam in skupnostim: kaj, če bi združile denar in zmogljivosti za poceni morje in sonce?

H. Jelovčan

Pod dišečimi poreškimi borovci iščejo senco delavci tržiške Bombažne predilnice in tkalnice – Foto: J. Furlan

Gremo na morje

Besede, ki se v popevki ponavljajo kot refren, postajajo tudi vse pogostejša tema pogovorov med sodelavci, znanci. Ja, gremo na morje. Kam pa? Oh, kar v tovarniško počitniško prikolico. Hotela si ne moremo privoščiti. Štirje smo. Še tako bo denar kar odtekal iz žepov. Vsako leto nas bolj »oskubijo«. Ne vem, zakaj godrnjaš. Lahko vam, ki imate prikolice. Kaj pa mi? V hotel ali pod šotor ...

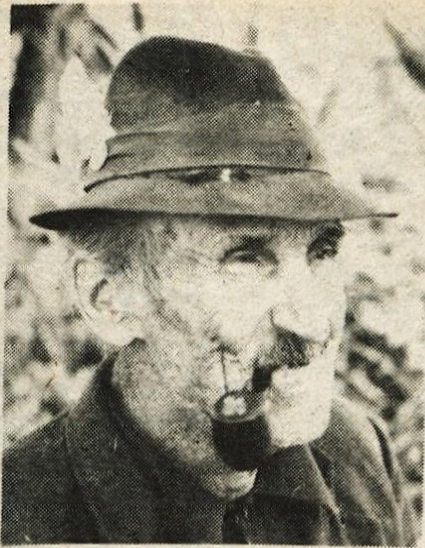
Tržič – Tako nekako si lahko predstavljamo klepet med dvema tržiškima delavcema, zaposlenima v različnih delovnih sredinah.

Prvi naj bo iz Bombažne predilnice in tkalnice. Ta je za svoje delavce že pred leti zgradila počitniški dom v Poreču s 163 posteljami. Prikupne hišice za dve, tri ali štiri osebe so raztresene tik ob morju, pod dišečimi borovci.

Restavracija je skupna, tovarniška, tudi v bifeju se dobi poceni pojača, za sprostitvev oziroma aktiven odmor pa so na voljo, razen morja, še odbojarsko igrišče, balinišče, rusko kegljišče in mizi za tenis.

Delavci radi odhajajo na dopust v Poreč. Julija in avgusta, zlasti pa med kolektivnim dopustom, je vedno poln. Tedaj za interese iz drugih kolektivov v njem ni prostora. Radi

Janča Perko

Avgusta 1917 so Italijani in Francozi udarili čez Sočo. »Pehali smo jih nazaj proti Piavi. Voda je bila vsa »zagolsnjena«. Pili smo jo, da je le bila. Takrat sem bil prepričan, da bom zbolel in me bodo poslali v špital ali domov. Pa spet ni bilo nič. Veseli smo bili, če smo lahko pojedli kakšnega sestradanega crknjenega konja. Kot lisice; kar surove, nič jih nismo pekli.«

Čez dobro leto, v četku novembra, so dobili ukaz, naj se umaknejo v južne Tirole, na staro avstrijsko mejo. Avstrija je kapitulirala. Orožje so pometali stran. Toda zavezniki jih niso pustili domov. Morali so nazaj v Italijo, v taborišče.

»Šest dni smo hodili do Piave. Ljudje so nas zasmehovali. Kdaj pa kdaj je kdo vrgl kakšen košček polente med nas, v luže. Popadli smo jih kot živali. V taborišču je bila sama mlakuža. Ko si stopil iz šotora, se ti je stemnilo. Dobili smo le kozarec kavne juhe in štirje eno žemljo. Za cel dan! Sama kost in koža nas je bila. Večkrat se kdo iz spanja ni več zbudil. Molčali smo, da smo lahko pojedli njegov obrok. Za košček skorje so nekateri prodajali poročne prstane, kose obleke, odeje.«

»Spomladi so nas pognali na delo. Po vrtovih smo izkopavali mrtve jih vozili v skupen grob. Zemljo, razrito od granat, smo ravnali, zgradili nov nasip na Piavi, postavljali hiše. S karjolami smo prevažali material. Daleč, kot od Tržiča do Zadrage. Pa še polna je morala biti. Roke smo vlekli skoraj po tleh. Vroče je bilo. Niti odpeti se nismo smeli. Ja, tako je bilo.«

Domov je prišel šele dve leti po koncu vojne. Petnajst let je delal pri kmetu v Lomu. S tremi konji je »fural« les v dolino. Dan za dnem, od jutra do trde teme.

»Za neumnosti nisem imel časa,« se spet zasmehuje in ukresne ne vem katero vžgalico že po vrsti. »Punca je hotela, da grem delat v tovarno, v mesto. Nisem bil za to. Raje sem bil zunaj, v gmajni. In samski.«

»Ja, med drugo vojno sem pomagal pri Žvegljevih. Šest majhnih otrok je bilo, pa nikogar za delo. Miha je šel v partizane. Zvečer so prihajali. Tudi mene so nagovarjali, naj grem z njimi. Da bom potem lepše živel. Kaj čem, sem rekel. Star sem že bil; pa tudi gorja sem že dosti preživel. Vem, kaj je vojna. Raje sem ostal doma. Ko so partizani odšli, je bilo treba zabrisati sledi. Zandarji so navsezgodaj zjutraj vohali za njimi, spraševali, če sem katerega videl. Kje pa! Opoldne so prišli še ta beli.«

Zdaj Janča živi v miru. »Zvečer, ko ležem, brez skrbi zaspi. Koliko je to vredno! Ja, skromen sem res. Denarja je malo. Niti dva tisoč dinarjev kmečke pokojnine nimam. Pa vsaka četrta gre kar za davke in druge dajatve. A v dolino, niti k sinu, ki me vabi, ne bi šel. Tu sem svoboden, lahko počnem, kar hočem. Kadim, pljunem, kamor me je volja. Enkrat na dan skuham kaj toplega. Par krompirčkov. Vsako soboto mi soseda prinese kruh, salamo, Pavliho in tobak iz trgovine. Več ne potrebujem.«

Ob nedeljah običajno zaide v Tržič. K Damulnek, pa k Bučarju. Zvečer gre k sosedu gledat televizijo. Vse ga zanima, z vsem je na tekočem. Tudi kakšno pikro na račun družbe reče, a hudega ne misli. »Danes imamo raj na zemlji,« pravi. »Poglejte reževe po svetu, ki umirajo v vojnah, poplavih, potresih. Stradajo. Pri nas je kar dobro.«

H. Jelovčan

Med ribezovimi nasadi

V Gorjah pri Bledu prav v teh dneh obirajo črne jagode kvalitetnega gorjanskega ribeza — Odkupna cena v zadrugi je 30 dinarjev

Gorje — V teh dneh v Gorjah pri Bledu obirajo letošnji pridelek ribeza, ki je ponekod prav dobro obrodil, drugod pa z letino niso zadovoljni. Že nekaj časa boleha gorjanski ribez, sicer dobro znan in kvaliteten, za pršico, boleznijo, ki jo je težko odpraviti. Prav zato, ker so bile zadnje letine dokaj slabe tudi zaradi pozebe in toče, so se mu nekateri Gorjanci, ki so imeli velike ribezove nasade, odpovedali in izruvali vse grmičevje.

Med tistimi, ki se zavedajo, da je letina letina in da je pač treba potrpeti in upati na boljši pridelek, je tudi Janez Poklukar iz Gorij, ki se ribezu ne namerava odpovedati. Lani je ribez pridelal toča, letos pa je nekoliko pozebel, vendar je letina pri Poklukarjevih dokaj dobra. Nasadi so bogato obrodili in z vejic visjijo debele črne jagode, da jih je veselo pogledati in obirati. Obrali bodo okoli 4 ton ribeza, ki ga odkupuje v Gorjah Kmetijska zadruga Bled po 30 dinarjev kilogram. Sprva so obljubili odkupno ceno 34 dinarjev, vendar se je ustavilo pri 30 dinarjih, kar je seveda premalo. Ribez terja veliko nege in skrbi, saj ga je redno treba pleti, okopavati, saditi in gnojiti ter na koncu obrati. Pri Poklukarjevih in

tudi pri drugih, ki gojijo ribez, odkupna cena nikakor ne pokriva vseh stroškov, zato ribez mora uspevati kar ob navadnem hlevskem gnoju, kajti umetni je predrag. Težave so bile letos tudi z embalažo, ki je nikakor ni bilo dovolj za ves gorjanski ribez, ki ga preko Kmetijske zadruge Bled odkupuje Slovenijasadje.

Ribez, ki je danes v Gorjah različnih kvalitet in ki ga kmetje počasi opuščajo tudi zaradi nizke odkupne cene, je v Gorje še pred drugo svetovno vojno prinesel Sančog ata in obiral so ga prvič na zav. Tedaj so se mu seveda vsi čudili in z nezaupanjem ogledovali za Gorenjsko nenavadne sadike in sadeže, a že po vojni je bilo ribeza vedno več in več. Tako so zrasli prvi veliki nasadi z nekaj izredno dobrimi letinami in tudi zaslужkom, dokler ni volje do ribezovih nasadov zatrla zdaj toča. Zdad pršica in tako so nekateri saditev ribeza opustili. Še vedno pa ostaja, da je pri tistih, ki vztrajajo, ki ribezu posvetijo vso potrebno skrb in ki zaupajo v dobro letino kot Poklukarjevi, ribez nadvse dober in kvaliteten in ga je veselo gledati in obirati ter seveda pozneje vkuhati v okusni in zdravlilni ribezov sok.

D. Sedej

V vrtincu vojn in garanja

Živi leksikon da je Janča Perko, je oni dan dejal Miha Repinc iz Zgornje Veterna, gospodar na Žvegljevi kmetiji. Starec z iskrim umom, neverjetnim spominom, globokimi življenjskimi resnicami, do katerih se je prikopal v trdem boju za obstoj. Da bi bilo zanimivo opisati njegovo pot, je še pristavil.

Pa sva se z Jančem dobila pred njegovo domačijo pod Križko goro, sedla na skladovnico lesa v senco košatih vej, ki so naju varovale pred močnim pripeko.

Počasi je nabasal pipo, ukresnil vžgalico in potegnul vase. Potem je začel pripovedovati o tistem nesrečnem letu 1915, ko je, komaj osemnajstletni mladenič, moral z očetovine v boj za avstrijskega cesarja.

»Ruse smo podili čez Karpate. Topovi so grmeli, bataljoni kopneli. Bilo je vroče, da smo kar zijali. Strelniki so bili polni ranjenec in mrtvecev. Kar po njih smo hodili, ni bilo drugega. Hrano so nam na fronto prinašali opolnoči, če so mogli do nas. Včasih tudi po dva, tri dni nismo ničesar užili. Imeli smo sicer rezervni konzervi in cviboh, a smo smeli jesti le na

komando. Če kdo ni ubogal, jih je dobil petindvajset po zadnji. Ja, hudo je bilo. Mladi smo bili, vola bi požrli. Vsakega mrtveca smo preobrneli, če bi morda pri njem našli kaj za pod zbb.«

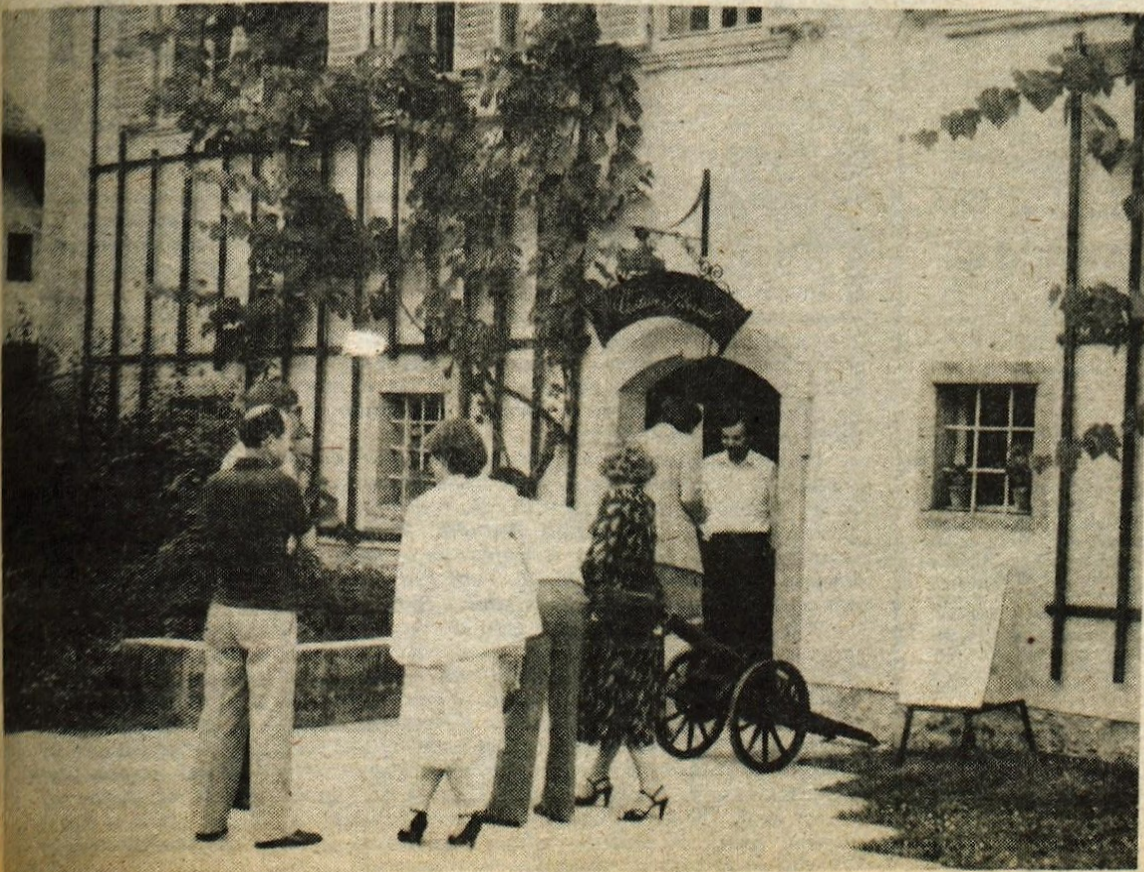
Prvič je bil ranjen na ruski fronti v desno dlan. »Mislim sem: zdaj sem pa dober. Kje pa! Še dvakrat so me zadeli, vedno v drugi državi pa še kolero sem prebolel.«

Drugič je bil ranjen v spopadu z Italijani v stegno, tretjič pa ga je francoski šplitar zadel v hrbet. Za 65 let je v njem. »Bil sem na slikanju na Zlatem polju. Zdravnik me je vprašal, če kaj boli. Nič, sem rekel. Naj bo, kjer je!«

Leta 1916 so ga premestili v Tirole. Pekel se je nadaljeval. Zmrzoval je, lačen, s svojimi tovariši v globokem snegu na Rombonu. Veliko jih je padlo. »Mrtve smo zvezali z žico in vlekli v dolino kot hlode. Preobračali smo se z njimi vred in se smejali. Mladi smo bili, neumni. Tudi prestrašeni. Je treba, sem se spraševal, le za koga? Mislim sem na domače, ki so se greli ob peči in jedli.«

Gostišče, vredno blejskega otoka

Kaj dokazuje odlično urejeno gostišče na otoku, ki ne potrebuje ne naše ne druge reklame? — Vendarle premik in obogatitev ponudbe blejskega turizma

Gostišče Pibernik na blejskem otoku. — Foto: D. Sedej

BLED — Na Bledu je v letošnji poletni sezoni izredno veliko gostov, veliko več, kot so blejski gostinski in turistični delavci pričakovali. Obisk je večji v primerjavi z lanskim letom za okoli 20 odstotkov, na Bled pa prihajajo predvsem tuji gostje.

Hoteli so zasedeni, kamp tudi, nekoliko manj je gostov le pri zasebnikih. Turistično društvo je tudi letos poskrbelo za zanimive prireditve, ki so kvalitetne, za goste po svoje skrbijo tudi hotelske hiše. Blejski turistični utrip je torej zaživel, z nekoliko novostmi, ki so privlačne za turiste.

Vendar pa v blejskem turizmu vendarle ni vse tako, kot bi moralo biti. Če zdaj odmislimo, da so cene za domačega gosta marsikje ali skoraj povsod občutno previsoke, če zdaj ne razmišljamo, da bi vendarle veljalo poskrbeti za to, da bi bile menjalnice odprte tudi ob sobotah popoldne in ob nedeljah in da bi bila izbira v trgovinah lahko pestřejša, se zdaj pomudimo ob drugem problemu, ki blejskemu turizmu ni v nobeno čast in v noben ponos.

Že leta in leta tarnamo skupaj s turističnimi in gostinskimi delavci, da današnjega gosta vse bolj odbijajo veliki hoteli s prostornimi avlami, ki jim ni ne konca in kraja, z »lifti« in izumetničenimi »snack-bari«. A če že tako mora biti in če že hoteli stojijo in gostje prenočujejo v teh betonskih velikanih, si vendarle zaželimo mirnejših koticov z dobro domačo hrano in dobro pijačo. Teh majhnih lokalov, kjer bi bilo pod večer prijetno posedeti, pa Bled sploh nima v izobilju.

Vendar pa se je minuli teden vendarle izkazalo, da so na Bledu pomislili na ta problem dovolj resno in napravili prvi korak. Zasebniku Piberniku so oddali v najem gostišče na blejskem otoku, gostišče, ki je bilo do zdaj dokaj klavrno in nevedno idile in enkratne lepote blejskega otoka. Blejski zasebnik se je potrudil po svojih najboljših močeh in gostišče opremil tako, da mu ni para daleč naokoli. Poskrbel je tudi za dobro in okusno domačo slovensko hrano in dobro pijačo, ki gre v

izredno okusno opremljenem ambientu v še večjo slast in tek. Najbrž ni treba posebej povedati, da je potrežba odlična in da danes obratuje na otoku lokal, ki zares zasluži najvišjo oceno — mirne vesti bi mu še tako dlakocepska ocenjevalna komisija prisodila pet gostinskih zvezdic.

Gostišče na blejskem otoku, kamor obiskovalca od 12. ure naprej do 7. ure zvečer odpelje hidrobus s plačilom konzumacije, po 7. uri zvečer pa je voznja tja in nazaj zastoj, ponuja hrano in pijačo za blejske razmere po prav smešno nizkih cenah. V kletnih prostorih je pivnica, v zgornjih prostorih prijetni koticiki, v nadstropju pa namestavajo Pibernikovi napraviti za mlado-poročence apartmaje. Še kup želja in novih, izvernih zamisli, ki jih bodo znali kot iznajdljivi in dobri gostinci vsekakor uresničiti.

Gostišče Pibernik na blejskem otoku dokazuje, kaj vse Bled potrebuje in kaj vse se da, če se le hoče, napraviti tudi iz razmeroma skromnih in majhnih prostorov. Le velika škoda je, da so prijazno vabilo ob otvoritvi novega otoškega lokala dosledno ignorirali vsi blejski hotelirji in vsi tisti v občini, ki so prej ali slej ali vedno silno radi zaskrbljeni nad razvojem turističnega gospodarstva. Le nekaj povabljenih je ob otvoritvi poslušalo izbran koncert moškega pevskega zbora Anton Tomaž Linhart iz Radovljice, nekaj tistih, ki jim obogatitev turistične ponudbe, naj bo z zasebnimi ali družbenimi močmi, ni le na jeziku, temveč resnično želijo, da se na Bledu poskrbi za gosta tudi drugače.

Nadvse bi bilo dobrodošlo, ko bi se tisti, ki jim je kaj do turizma, vendarle kdaj zapeljali na otok — voznja tja in nazaj je zastoj! — in pokukali v lokal. Bi se dalo kaj povzeti in česa naučiti, če gre že odkrito pohvalno priznanje zasebniku tako težko z jezika...

Pohvalno in odkrito priznanje pa bodo dali obiskovalci otoka sami, saj se skupaj z blejskimi hotelirji in gostinci vsi zavedamo, da je zadovoljen gost najboljša reklama. In tudi Piberniku bo zadovoljen gost najboljša reklama...

D. Sedej

Ta mesec na vrtu

Izpraznjene gredice ne prelopamo globoko, temveč jih samo preoblikujemo za vilasto lopato. S preoblikovanjem zemlje in z lopatenjem se poslabša struktura prsti in s tem se tudi precej talnih bakterij, ki so pomemben del življenja v prsti. Poleg tega pa brez potrebe zmanjšujemo zalogo vode v zemlji.

Proti koncu julija sadimo še zadnje **cvetače** za jesensko porabo. Uporabimo sadike, ki smo jih v juniju setvijo vzgojili. Preden izkopljemo sadike, gredico dobro zalijemo (najbolje že en dan prej), da se v njej drži čimveč zemlje.

Kdor si ni sam vzgojil sadik za jesensko sajenje cvetače, mora biti pri nakupu še posebno pazljiv in izbirnik. Tu je najbolj odločilno, da so sadilne zdrave. Sadike z majhnimi belobelinami na koreninah ali na listih zanesljivo niso zdrave in jih odklonimo.

V naših razmerah v nobenem primeru ne smemo sejati **kitajskega ohrovt** prej kot od sredine julija. Kitajski ohrovt sodi med rastline, ki se najbolj bujno razvijajo v prvih dnevih in dolgih nočeh, zato je izrazito jesenska rastlina. Sejejo ga na gredice, ki jih izpraznimo v juniju. Kitajski ohrovt raste v vsaki prsti, ki se ne primanjkuje vlage. Če ga sadimo, da zraste v zelo kratkem času, lahko rečemo, da dobimo zelo dober pridelek. Uporaben je kot zelena solata, daje pa tudi odlično kuhano prikuho.

Sejejo ga v kupčke, da ne razširimo po nepotrebnem semena. Vrata od vrste naj bo oddaljena po možnosti v vrsti pa posejemo 4 do 5 semen na vsakih 35 do 40 cm. Ko seme kalijo, pustimo le po eno rastlino v

skupini. Imena sort so prav vzhodnjaška: »Wong Bok«, »Chihili«, »Nobori«, »Hakusai-hoo«, »Petai« in »Kantonski« ali »Torpedo«. Večina sort ima namreč podolgovate (torpedaste) čvrste glave, nekatere so pa tudi bolj okroglaste.

Bogat pridelek nizkega stročjega fižola lahko pričakujemo samo takrat, če ne odlašamo s setvijo čez sredo julija. Vsaka zamuda povzroči, da bomo imeli malo pridelka in krmežljivo ter malovredno stročje. Po 15. septembru so noči že premrzle in fižolovo stročje več ne dorašča.

Fižolovko je najbolje požeti oziroma porezati nizko pri tleh. Tako ostanejo vse korenine v tleh in z njimi vred tudi ves dušik, ki so ga med rastjo nakopičile nitrogene bakterije. Navsezadnje pa razpadajoče korenine pozneje obogatijo zemljo s humusom. Prav tako naredimo tudi z **grahovino**.

Nekatere sorte **poletne endivije** so samobelilne; če takšnih sort nimamo, moramo rastline kakšnih 10 dni pred pobiranjem zvezati, da se listje ubeli. Zato tudi imenujemo poletno endivijo solata - vezulja. Z beljenjem postanejo posebno notranji listi nežni in izredno okusni.

Več **kumar** ko poberejo, več novih nastavkov bodo rastline pripravile za pozneje. Če pustimo na rastlini predolgo doraščati plodove, se lahko zgodi, da bodo nekateri mladi plodički kar odpadli. Zato je tudi napak, če pustimo nekatere plodove za seme.

Ko nabiramo kumare, ne smemo biti nerodni in grobi, da ne poškodujemo vrež. Po potrebi uporabljamo oster nož. Pri nabiranju plodov lahko povzročijo poškodovani poganjki odmiranje celotne vreže, zato raje sezimo po nožu.

Gobe tako in drugače

GOBE Z JAJCI

Potrebujemo: 4 jajca, pol litra poljubnih svežih gob, 80 g čebule, 2 stroka česna, 40 g olja, 2 žlici kisle smetane, peteršilj, sol, poper.

Na olju prepražimo sesekljano čebulo. Dodamo strt česen in oprane, narezane gobe. Prepražimo, prilijemo zajemalko juhe in dušimo 15 minut.

Ko juha povre, začnimo, prilijemo jajca, med katera smo razžvrkljali smetano in pustimo nad ognjem, da jajca zakrknajo. Jed potresemo s sesekljanim peteršiljem.

GOBE V SMETANOVI OMAKI

Potrebujemo: pol litra svežih gob, 40 g olja, 80 g čebule, 1 strok česna, 20 g moke, 1 dl kisle smetane, peteršilj, poper, sol.

Na olju popražimo sesekljano čebulo. Dodamo oprane in narezane gobe, strt česen in nekaj žlic vode. Pokrijemo in dušimo 10 minut.

Ko voda izhlapi, pomokamo, popražimo in prilijemo še zajemalko vode ali juhe. Pevremo, dodamo še kislino smetano, sesekljan peteršilj, sol in poper.

H gobam v smetanovi omaki ponudimo pire krompir.

GOBJI PAPIKAŠ

Potrebujemo: pol litra svežih gob, četrt kilograma svežega paradižnika, 30 g masti, 40 g prekajene slanine, 1 strok česna, 10 g pekoče paprike, 2 žlici vina, pol dl kisle smetane.

Na masti pražimo na kocke narezano slanino in sesekljano čebulo. Ko čebula zarumeni, dodamo strt česen, očiščene in narezane gobe in narezan paradižnik.

Dušimo 10 minut. Po potrebi dolijemo kakšno žlico vode.

Ko je zelenjava mehka in je voda izhlapela, pomokamo, na hitro popražimo, potresemo s papriko, prilijemo zajemalko vode in pokuhamo. Ko je jed skuhana, jo solimo, ji prilijemo malo vina in kislino smetano.

- Janez, kaj naj skuham za večerjo?
- Meni je vseeno.
- Kaj bi rad jedel?
- Saj veš, da nisem izbirčen.
- No, kaj bi?
- Hm, malo juhce, krompir, zrezek, solato...
- Lej ga, dedca, pa pravi, da ni izbirčen. Saj veš, da nimam drugega doma kot kruh in jajca!

ZDRAVJE

Ko ima otrok vročino

Z današnjo številko odpiramo na strani družinskih pomenkov novo rubriko nasvetov za zdravje. Namenjena je vam, drage bralke, ki ste pogosto v skrbeh za otrokovo zdravje. Morda otrok ni tako hudo bolan, da bi nemudoma potreboval zdravnika in bi lahko čakali na odgovor na vaše vprašanje v Glasu. Prosimo, oglasite se nam, z vprašanji, mi pa bomo poskusili najti odgovor.

Za začetek se nam je prijazna odzvala otroška zdravnica dr. Milena Zavrnikova iz kranjskega zdravstvenega doma in odgovorila na vprašanje, kaj storiti, če dojenček ali majhen otrok na morju dobi vročino. To je zelo pogost pojav pri naših otrocih in verjetno vas bo zanimal odgovor.

Dr. Milena Zavrnik: »Vročina navadno pomeni začetek neke bolezni, predvsem infekcije (okužbe), bodisi virusne ali bakterijske. Le redkokdaj nastane zaradi pregretja (zlasti se to lahko zgodi pri zelo majhnih dojenčkih), lahko pa - ker je ravno vprašanje v zvezi z morjem - tudi zaradi prekomernega sončenja. Poleg zvišane temperature otroci navadno kažejo tudi druge znake bolezni.

Da smo prepričani, da ima otrok res temperaturo, jo moramo zmeriti. Merimo jo pri otroku v črevesju s toplomerom, ki smo ga predhodno namazali z oljem ali otroško kremo, da lažje zdrsi v črevo. Merjenje temperature pod pazduho ni zanesljivo, ker otrok težko drži roko pri miru celih 5 minut. V črevesju je temperatura normalna do 37,3 stopinj C.

Otipavanje čela ter drugih delov telesa in kakršnokoli sklepanje na osnovi tega, je brez pomena. Zlasti to nič ne pomeni na morju, ker je lahko koža zaradi sončenja pod roko veliko toplejša kot sicer, ali pa hladnejša, če je bil otrok predolgo v vodi.

Ne glede na to, zakaj se je otrokova temperatura povišala, mu jo moramo odločno zbijati. Za to so naslednja zdravila: aminopirin (tablete, svečke, tekočine, sirup), otroški aspirin, panadon in paracet sirup, ki se dobijo na recept.

Vendar vsa zdravila potrebujejo nekaj časa, da začnejo delovati. Zato otroku, ki ima 39 stopinj in več temperature, dajemo hladne obkladke okoli trupa, umivamo telo z mlačno vodo ali alkoholom, razredčenim z vodo, pri tem pa mu ne močimo glave in ne dajemo obkladke le na okončine - te so navadno že tako ali tako hladne.

Ob vsaki vročini dajemo otroku veliko tekočine, ki naj bo hladna, osvežujoča, ne presladka. Dajemo mu jo po žličkah vsakih nekaj minut. Tako se izognemo bruhanju. Ravno tako otroka tedaj ne smemo preveč oblačiti, češ, da se ne bo še bolj »prehladil«, in tudi pretesna naj ne bodo oblačila, saj sicer preprečimo naravno izžarevanje toplote kože.

Na morje nosimo s seboj tablete, ker so te edino obstojne; svečke se stopijo, sirup se pa lahko skisa.

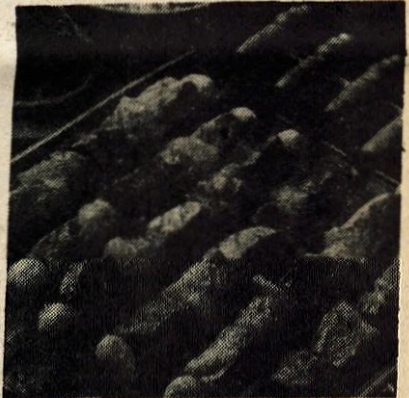
ABC kuhinja

PEČENJE NA RAŽNJU

Pečenje na ražnju je ne samo eden izmed najstarejših, ampak tudi eden izmed najboljših načinov pečenja, za velike kose mesa pa sploh najboljši, čeprav je bil dolgo časa bolj malo v navadi.

Ker je meso, ki ga pečemo na ražnju, izpostavljen suhi vročini, ga moramo skrbno polivati s kako maščobo, ker bi bila drugače skorja, ki se med pečenjem naredi po mesu, trda, pusta in neužitna. V začetku pečemo meso na močni vročini, pozneje, ko skorja na mesu porjavi, pa moramo ogenj zmanjšati. Pred pečenjem meso malo osolimo in namažemo z mastjo ali maslom. Drugače pa vse tisto, kar smo povedali o pečenju v pečici, velja tudi za pečenje na ražnju.

Kakor smo že rekli, je ta način pečenja zelo star. Raženj je poznal človek že v pradavnini. Ravnanje z njim ni zelo zapleteno in meso, pečeno na njem, je okusnejše od drugače pripravljenih pečenk. Zato bi bilo prav, da bi pečenje na ražnju prišlo bolj v navado.

Vendar moramo pri tem opozoriti na to, da se za ta način pečenja uporabljajo danes moderni aparati, ki se spredaj zapirajo s steklenimi vrati. Samo po sebi umevno je, da se v takih zaprtih aparatih nabirajo pare, ki učinkujejo na meso tako kakor vlažna vročina v pečici, to pa seveda ni pravo pečenje na ražnju, katerega pravo je ravno v tem, da je meso izpostavljen suhi vročini.

BILA JE PRAVA MLEČNA IN MEDENA POJEDINA ...

Letence - Ob otvoritvi novega gospodarskega objekta so tamkajšnje gospodinje pripravile pravo kulinarično presenečenje. Ob bogato obloženi mizi so vsi udeleženci otvoritve z velikim užitek poskušali mleko, domačo medicino, »letenske štruklje«, domačo skuto, kislino mleko, med, domače maslo, krofe, kruh iz krušne peči in druge dobrote.

Zanimivo je, da so omenjeno pojedino pripravile skoraj v celoti iz domačih pridelkov (mleka, meda), samo moka in kvas sta bila kupljena. Recept za »letenske štruklje« in gospodinje, ki so pripravile to gostijo, bomo predstavili kdaj drugič. Foto: M. A.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 11. julija, bodo odprte naslednje trgovine prodajalne:

Central: Delikatosa, Maistrov trg, Na vasi, Senčur in Naklo v Naklo od 7. do 13. ure, vse ostale trgovine pa bodo odprte od 7. do 13. ure: Klemenček, Duplje, Kravce, Cerklje, Hrib, Preddvor, Kočna, Jezersko, Na Klancu, Oprešniko, Kranj.

Vilava: PC Vodovodni stolp, Ul. Moša Pijade, SP Pri Pečur, Kranj, Titov trg 5, Mercator, Cesta JLA 6, Planina, Planina 83, PC Britof, PC Bitnje, PC Šturje.

V nedeljo pa so dežurne naslednje prodajalne:

Central Kranj od 7. do 11. ure: Delikatosa, Maistrov trg 11, Kravce, Cerklje, Naklo v Naklo, Na vasi Senčur.

V soboto, 11. julija bodo odprte v ostalih občinah naslednje prodajalne:

JESENICE
Delikatosa, Kašta 2 na Tržnici, Titova 22 in Delikatosa, poslovna 2, Titova 58.

ŠKOFJA LOKA
SP Mestni trg, mesnica Mestni trg

TRŽIČ
Zivila Lipa, Koroška 3, Mercator, Ravna 9, Mercator Kovor

Kamilica že cveti

Kamilica je eno od najboljših zdravil za ženske in otroke. Zdravilna moč, ki blaži bolečine in pomirja, premaga tiste hude krče z omedlevico, za katerimi trpe nosečnice, otročnice in mali otroci. Zaradi teh lastnosti je kamilica nepogrešljiva pri vseh živčnih pojavih, razdražljivosti, preobčutljivosti, revmatizmu.

notranjem nemiru, vihravosti, nespečnosti, duševni zdelanosti in preutrujenosti.

Brez kamilice si ni mogoče zamisliti zdravljenja katerekoli bolezni želodca ali črevesja, tako želodčnih krčev, vnetja debelega črevesa, driske, vnetja tankega črevesa (enteritis), čelodčnega katarja oziroma vnetja čelodčne sluznice (gastritis), napenjanja, odvečne kisline, odpravljanja vetrov in končno še zdravljenja težav z ledvicami, jetri ter žolčnikom. Če vodijo zadnje tri bolezni do črevesnih krčev, je prav, da poleg čaja uporabljamo še gorke vlažne obkladke. Zdravilni učinki kamilice pri zdravljenju želodca in črevesja ne bi bili polnoštevilni, če ne bi omenili še zdravilnega vpliva na želodčne in črevesne čire. Prav uživanje kamiličnega čaja po požirkih večkrat ne učinkuje samo blažilno, temveč tudi zdravilno. S čajem in dodatno še zunanje z gorkimi vlažnimi obkladki odpravimo bolečine in krče v mehuru ter skeleče uriniranje. Gorki vlažni obkladki so se prav dobro obnesli še pri natrganem ritniku in zlati žili, ki se nagiba k vnetju. Klinična dognanja so potrdila, da kamilica tako močno zavira in ubija klice, da se uklonijo celo gnojni izločki pri rakastem tkivu (karcinom) in da zoprni duh razpadajočega tkiva izgine.

Končno naj omenimo še dobrodojen zdravilen učinek kamilice za kopel. Celotna kopel, ki smo ji prilili kamilični zavrelek, odpravlja bolečine in krče, je poživiljoča in krepi obnem: približno pol kilograma kamilic zavremo v 5 litrov vode, pustimo pokrito stati 10 minut in nato precej zavretek dolijemo kopeli. Lahko pa tudi kamilice v platneni vrečici obesimo v kad. Podobno, le z manj kamilic pripravljamo sedežne kopeli, ki izvrstno pomagajo pri bolečinah v mehuru, pri vnetju nožnice, pri krčih v maternici. Noge in roke se nam ne bodo potile, če jih bomo večkrat kopali v kamilicah.

— BOGATA IZBIRA RAZLIČNIH TKANIN
ZA LAHKO LETNO GARDEROBO
— MODERNI VZORCI IN BARVE
— OGLASITE SE PRED DOPUSTOM

INFORMATIVNI PRODAJNI CENTER V HOTELU
"CREINA" V KRANJU

TEKSTILINDUS KRANJ

KMETOVALCI!

Meteorologi obetajo sušno poletje, zato bo druga košnja skromnejša.

**PSIHIATRIČNA BOLNIŠNICA BEGUNJE
NA GORENJSKEM**

odda
košnjo travnatih površin okrog bolnišnice. Travniki niso gnojeni
z umetnimi gnojili.

Podrobnejše informacije dobite na upravi bolnišnice vsak dan od
8. do 12. ure.

metalka
30 let

**prodajalna
kamnik**

V naši prodajalni vam nudimo ploščice, primerne za oblaganje notranjih prostorov, balkonov, fasad... Velikost 20 x 10 cm, kvaliteta VS. Ploščice so odporne in prenesejo velike temperaturne razlike. Cena kvadratnega metra ploščic je 264,50 din

Prodajalna je odprta vsak dan od 7. do 19. ure, ob sobotah od 7. do 13. ure

ZA VAŠ DOM

**Osnovna šola
FRANCE PREŠEREN
Kranj**

Komisija za medsebojna delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge

**VZGOJITELJICE
PRI VZGOJNO
VARSTVENEM
ODDELKU DUPLJE**

za nedoločen čas s polnim delovnim časom od 1. septembra 1981 dalje.

Prijave pošljite v roku 15 dni po objavi v tajništvo osnovne šole France Prešeren, Kidričeva 49, Kranj.

**GASILSKO DRUŠTVO
SP. BRNIK**

PRIREJA V NEDELJO, DNE 12. JULIJA 1981 OB 14. URI

NAJVEČJO DENARNO-AVTOMOBILSKO TOMBOLO

- *****
- DOBITKI: 1. premija 320.000,00 din
2. premija 280.000,00 din
3. premija 240.000,00 din
4. avtomobil OPEL KADET — IDA
5. avtomobil ZASTAVA 101 M
6. avtomobil ZASTAVA 101 M
7. avtomobil RENAULT R4 TLS
8. avtomobil FIAT 126 P
9. avtomobil FIAT 126 P
10. avtomobil FIAT 126 P
11. avtomobil ZASTAVA 750
12. avtomobil ZASTAVA 750
13. moped TOMOS 15 SCL
14. moped TOMOS APN 4

in še drugi dobitki v skupni vrednosti 2.010.000,00 din

Med tombolo vas bo kratkočasil humorist Rado Ferlan
Cena tombolskih kart je 75,00 din Vabijo gasilci!

ALPETOUR

TOZD POTNIŠKI PROMET
KRANJ

Objavljamo ponovno javno licitacijo rabljenih osebnih vozil, ki bo v PETEK, 17. 7. 1981 ob 11. uri v prostorih Alpetoura, TOZD Potniški promet, Komunalna cona Primskovo. Izklicne cene vozil so ponovno znižane.

tip vozila	leto proizvodnje	izklicna cena	stanje
1. CIMOS GSX 1,2	1978	65.000 + p. d.	vozen
2. CIMOS GSX 1,2	1978	65.000 + p. d.	vozen
3. CIMOS GSX 1,2	1978	65.000 + p. d.	vozen
4. CIMOS GSX 1,2	1978	35.000 + p. d.	karamboliran
5. CIMOS GSX 1,2	1978	65.000 + p. d.	vozen
6. CIMOS GSX 1,2	1978	65.000 + p. d.	vozen
7. CIMOS GSX 1,2	1978	65.000 + p. d.	vozen
8. CIMOS GS Break	1979	65.000 + p. d.	karamboliran
9. CIMOS GS Super 1,3	1980	65.000 + p. d.	karamboliran

Ogled vozil je možen dne 17. 7. 1981 od 8. do 10. ure. Polog kavicije v višini 10 odstotkov od izklicne cene pa od 10. do 11. ure.

Prodaja vozil je po sistemu VIDENO-KUPLJENO.
Kupnino mora kupec poravnati v roku 8 dni.

**Delavska univerza
TOMO BREJC KRANJ**

objavlja možnosti študija in izobraževanja ob delu v šolskem letu 1981/82 v naslednjih oblikah:

- VISOKA TEHNIŠKA ŠOLA MARIBOR, I. in II. stopnja smeri študija: strojništvo, elektrotehnika, gradbeništvo in kemijska tehnologija
- EKONOMSKA FAKULTETA LJUBLJANA, I. in II. stopnja
- OSNOVNA ŠOLA ZA ODRASLE (5., 6., 7. in 8. razred)

PRIJAVE SPREJEMAMO DO 31. AVGUSTA 1981

- tečaji angleškega, nemškega, italijanskega, francoskega in ruskega jezika
- tečaj slovenskega jezika
- tečaj blagajniškega poslovanja
- tečaj materialnega knjigovodstva
- tečaj skladišnega poslovanja
- tečaj za upravjalce naprav za ogrevanje (kurjače)
- tečaj za telefoniste — upravjalce telefonskih central
- tečaj za kinooperaterje
- tečaj za voznike viličarjev
- tečaj tehniškega risanja
- dopisno izobraževanje v kovinarskih usmeritvah (prejšnje poklicne, tehniške in delovodske šole)

PRIJAVE SPREJEMAMO DO 15. SEPTEMBRA 1981

Informacije o možnosti študija in izobraževanja ob delu dobite na Delavski univerzi Tomo Brejc Kranj, Cesta Staneta Žagarja 1, vsak dan (razen sobote) od 8. do 15. ure.

Ljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske

objavlja na podlagi sklepa Komisije za delovna razmerja z dne 26. 6. 81 prosta dela in naloge

1. ORGANIZIRANJE IN VODENJE DEL V ODDELKU SPLOŠNIH POSLOV
2. ČIŠČENJE POSLOVNIH PROSTOROV

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas s polnim delovnim časom in poskusnim delom 3 mesece.

Poleg splošnih pogojev se za opravljanje del in nalog zahteva:

- pod 1. — višješolska izobrazba organizacijske ali ekonomske smeri in dve leti delovnih izkušenj,
- pod 2. — nepopolna osemletka in eno leto delovnih izkušenj.

Prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Ljubljanska banka — Temeljna banka Gorenjske, Sektor splošnih poslov, Kranj, Cesta JLA 1 do 25. 7. 1981.

Prijav brez dokazil o izpolnjevanju pogojev Komisija za delovna razmerja ne bo obravnavala.

Prijavljeni kandidati bodo pisмено obveščeni o izbiri najkasneje v 30 dneh po zaključeni objavi.

ŽELEZNIŠKO GOSPODARSTVO

Podjetje za elektrifikacijo prog
Ljubljana
TOZD za vzdrževanje in novogradnjo stabilnih naprav električne vleke Ljubljana, n.sol.o.

objavlja prosta dela in naloge

3 KV ELEKTROMONTERJEV
za delo v Nadzorništvu za vzdrževanje elektroinstalacije Jesenice

Pogoji za sklenitev delovnega razmerja so:

- končana poklicna šola elektrostroke,
- uspešno opravljeno 2 mesečno poskusno delo

Prijave z dokazili sprejema komisija za delovna razmerja TOZD Ljubljana, Cesta VII. korpusa 14, v roku 15 dni od objave oglasa.

Osnovna šola
BLAŽ OSTROVRHAR
s prilagojenim programom
ŠKOFJA LOKA
Podlubnik 1

razpisuje prosta dela in naloge

PREDMETNEGA UČITELJA TEHNIČNE IN GLASBENE VZGOJE
za nedoločen čas s polnim delovnim časom v COŠ

Pogoji:

- višja pedagoška izobrazba tehnične in glasbene smeri,
- začetek dela 1. septembra 1981.

Rok prijave je 15 dni po objavi. Kandidati bodo obveščeni v 30 dneh po izbiri. Stanovanja ni.

Veletrgovina ŽIVILA TOZD GOSTINSTVO
Kranj

Komisija za delovna razmerja objavlja na podlagi sklepa naslednja prosta dela in naloge

1. KV NATAKARJA - 1 delavec - za nedoločen čas
2. KV NATAKARJA - 2 delavca - za določen čas

Pogoji:

- pod 1. in 2.
- končana poklicna gostinska šola - KV natakakar.
 - poskusno delo 60 dni
- pod 2.
- delovno razmerje se sklene za določen čas s polnim delovnim časom - nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu in delavca na odsluženju kadrovskega roka

Pismene vloge sprejema kadrovska služba Veletrgovine Živila, Kranj, 64202 Naklo, 15 dni po objavi.

ISKRA
Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko
KRANJ

Na podlagi statuta ter sklepa 12. seje DS TOZD Delavska restavracija razpisujemo imenovanje

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA
Temeljne organizacije Delavska restavracija

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- višja ali srednja izobrazba ekonomske, organizacijske ali gostinske stroke,
- 5 let delovnih izkušenj na odgovornejših delovnih nalogah,
- imeti mora organizacijske sposobnosti vodenja,
- ustrezne moralnopolitične vrline, ki se ugotavljajo po določenih družbenega dogovora o uradničevanju kadrovske politike v občini Kranj

Mandat traja 4 leta.

Prijave na razpis z dokazili o izpolnjevanju pogojev je treba vložiti v zaprti ovojnici v roku 15 dni od dneva objave, na naslov: Iskra Elektromehanika, Kadrovska služba, Kranj, Savska loka 4, z oznako »za razpis TOZD Restavracija.«

Kandidate bomo o izbiri po razpisu obvestili v 30 dneh po sklepu DS.

ISKRA
Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko
KRANJ

Komisija za delovna razmerja TOZD RAZVOJNO TEHNOLOŠKI CENTER KRANJ vabi k sodelovanju kandidate za opravljanje naslednjih del in nalog

1. OPRAVLJANJE REZKALSKIH DEL IN NALOG PRI IZDELAVI PROTOTIPOV

Pogoji:

- poklicna šola kovinarske smeri - usmeritev rezkalec,
- vsaj 3 leta ustreznih delovnih izkušenj,
- zaželen je odslužen vojaški rok

2. OPRAVLJANJE DEL IN NALOG PRI OBLIKOVANJU OHIŠIJ PROTOTIPOV IN ENOSTAVNIH POMOŽNIH DELOVNIH PRIPRAV

Pogoji:

- poklicna šola kovinarske smeri - usmeritev strojni ključavničar ali finomehanik,
- vsaj 3 leta ustreznih delovnih izkušenj,
- zaželen je odslužen vojaški rok

Kandidati naj pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo najkasneje do 31. 7. 1981 na naslov Iskra Elektromehanika Kranj, Kadrovska služba, Savska loka 4, 64000 Kranj, z oznako »za TOZD RTC«.

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

30 let vaš turistični Kompas

TOZD MOTEL MEDNO
Ljubljana - Šentvid

razpisuje po 74. in 85. členu statuta in sklepu delavskega sveta naslednja prosta delovna mesta:

VODJE KUHINJE V PENZIONU PRI JANEZU
KV kuhar z nekaj prakse

KUHINJSKE POMOČNICE
končana osemletka

Zagotovljena prehrana in prenočišče.
Delo se združuje za nedoločen čas, z dvomesečnim poskusnim delom.

SŽ VERIGA LESCE
Kadrovska služba

Komisija za delovna razmerja TOZD Vzdrževanje objavlja prosta dela in naloge

KLEPARJA

- Pogoji:**
- poklicna šola,
 - najmanj 36 mesecev v poklicu

Kandidati naj vložijo pismene prijave v roku 15 dni po objavi na naslov SŽ Veriga Lesce, Kadrovska služba.

Rezultati objave bodo znani 7 dni po preteku prijavnega roka.

OSNOVNA ŠOLA IVAN TAVČAR
Gorenja vas

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

UČITELJA ANGLEŠKEGA JEZIKA

- Pogoj:**
- PA ustrezne smeri

Delovno razmerje se sklene za določen čas od 1. 9. 1981 do vrnitve delavke s porodniškega dopusta.

Prošnje z dokazili o izobrazbi pošljite v 15 dneh na komisijo za delovna razmerja osnovne šole Ivan Tavčar, Gorenja vas, 64224 Gorenja vas.

TEKSTILNI IN OBUTVENI CENTER
p. o. Kranj

Srednja tekstilna in obutvena šola, p. o. Kranj, Cesta Staneta Žagarja 33, objavlja po sklepu sveta šole ponovni javni razpis za naslednja dela in naloge

POMOČNIKA RAVNATELJA
za tekstilno tehnološko usmeritev za dobo 4 let

Pogoji:

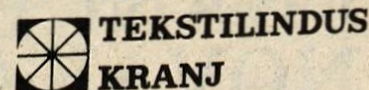
- kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še pogoje za učitelja ali sodelavca šole v tekstilno tehnološki usmeritvi, najmanj 5 let delovnih izkušenj v vzgojno-izobraževalnem procesu in opravljen strokovni izpit.

Rok za zbiranje prijav je 15 dni po objavi javnega razpisa.

Kandidati naj pošljejo prošnje s potrebnimi dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev na naslov šole s pripisom »za razpisno komisijo«.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po sprejetju sklepa o izbiri kandidatov.

Tekstilna industrija

razglašuje naslednji prosti deli oziroma nalogi v kadrovskem sektorju:

1. STENODAKTILOGRAFIRANJE

Pogoji:

- Uspešno dokončana administrativna šola,
- znanje stenografije,
- poskusno delo 2 meseca

2. OPRAVLJANJE ČUVAJSKIH POSLOV

Pogoji:

- da ima kandidat dovršenih najmanj 6 razredov in da je umsko in fizično sposoben za opravljanje vratarke službe,
- da ni bil obsojen za kaznivo dejanje zoper uradno dolžnost ali za kakšno drugo dejanje, storjeno iz koristoljublja,
- da izpolnjuje pogoje, ki so potrebni za dovoljenje in posest ter nošenje orožja,
- da je odslužil vojaški rok,
- poskusno delo 2 meseca

Kandidati, ki izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje, naj dajo posmerno priglasitve v kadrovske sektor delovne organizacije v roku 15 dni po objavi.

KOMUNALNO GOSPODARSTVO
Radovljica
TOZD Komunala Radovljica

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. STROJNIKA ZA GRADBENO MEĀANIZACIJO
2. DVEH VODOVODNIH INŠTALATERJEV

Pogoji:

- pod 1.
- poklicna šola kovinske stroke,
 - opravljen strokovni izpit za strojnika TGM

pod 2.

- poklicna šola kovinske stroke,
- vodovodno inštalaterska smer,
- leto delovnih izkušenj

Izbrani kandidati združijo delo za nedoločen čas s poskusno dobo 2 mesecev.

Nastop dela je možen takoj ali po dogovoru. Prijave in dokazila sprejema tajništvo TOZD 15 dni po objavi.

ALPETOUR

Škofja Loka

objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja TOZD Potniški promet naslednja prosta dela in naloge

- 4 SPREVEDNIKE ZA DE KRANJ
- 4 SPREVEDNIKE ZA DE ŠKOFJA LOKA

Pogoji:

- osemletka in 1 leto delovnih izkušenj,
- odslužen vojaški rok,
- poskusno delo 3 mesece

Delo se sklene za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pismene ponudbe z dokazili sprejema za DE Kranj kadrovska služba v Kranju, Koroška cesta 5, za DE Škofja Loka pa kadrovska služba v Škofji Loki, Titov trg 4 b - 15 dni po objavi. Kandidati bodo o izidu obveščeni v 60 dneh po izteku prijavnega roka.

INA INŽENJERING

Delovna skupnost - skupne službe
41000 ZAGREB
Proletarskih brigad 78

objavlja prosto delo in delovne naloge

HIŠNIKA
počitniškega doma v Bohinju, Ukanc 100

Pogoji:

- SS ali KV izobrazba ekonomske, splošne ali gostinske smeri,
- 3 leta delovnih izkušenj v gostinstvu,
- voznik B kategorije,

Delavec bo sprejet na delo za nedoločen čas.

Ponudbe pošljite na naslov: Ina - industrija nafte, Inženjering, 41000 Zagreb, Proletarskih brigada 78, z oznako »za oglas« v 8 dneh po objavi oglasa.

O rezultatu izbire bomo kandidate obvestili v 30 dneh po izteku roka za dostavo ponudbe.

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi dragega moža, očeta, brata, strica in bratranca

MATIJA STENOVCA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih. Posebno zahvalo smo dolžni Rozmanovi, sosedom in prijateljem za nesebično pomoč.

Zahvaljujemo se sodelavcem Iskre - TOZD ERO, TOZD TEA galvanika, Krajevni skupnosti, Gasilskemu društvu, DPO iz Predoselj in učencem 6. a. razreda O. Š. Josip Broz Tito Predoslje za podarjeno cvetje in izrečena sožalja. Hvala tudi govornikom Kešetu in Sajovicu za ganljive poslovljne besede ob odprtem grobu, praporščakom za izkazano zadnjo čast, pevcem za lepe žalostinke ter g. župniku za opravljeni pogrebni obred. Za sočustvovanje, izkazano pomoč, podarjeno cvetje in spremstvo v njegov prerani grob, vsem še enkrat iskrena hvala!

ZALUJOČI: žena Dora, hčerke Cvetka, Nataša in Matejka, sestre, brata in drugo sorodstvo!

Predoslje, 8. julija 1981

V SPOMIN

12. julija mineva leto dni neizmerne žalosti, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi in nepozabni

LADI ULČAR

Ni dneva, da se ne bi spomnili in občutili praznino, ki je nastala za teboj, tako prazen, tih in žalosten je sedaj naš dom brez tebe. Na vsakem koraku so vidni sledovi tvojih pridnih rok. Tvoja volja do dela in življenja je bila velika, a kruta usoda je hotela drugače. V najlepšem svetu mladosti te je iztrgala od nas in obmiroval si za vedno.

Vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov prerani grob, iskrena hvala!

ZALUJOČI VSI NJEGOVI!

Sp. Gorje, 12. julija 1981

OBLETNICA

11. julija bo minilo leto dni, odkar je iztrgalo iz mojega doma nadvse dobrega moža

FRANCETA NOVAKA

kmeta z Jame - Rajzarja

Ni dneva, da se ne bi spomnila in občutila praznino, ki je nastala za teboj. Naš dom, ki si ga tako ljubil, je pust in prazen brez tebe. Na vsakem koraku so vidni sledovi tvojih rok. Tvoja volja do življenja in do dela je bila velika, toda kruta usoda te je iztrgala od mene, dragi moj France

TVOJA ŽALOSTNA ŽENA ANČKA!

*Že leto dni te zemlja krije,
v gomili tih mirno spiš,
srce ljubeče več ne bije,
in ti se več ne prebudiš!*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega sina

ANDREJA BENE

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili v njegov prerani grob in se poslovili od njega, mu darovali vence in cvetje ter nam izrazili sožalje in nas tolažili v teh težkih trenutkih.

ZALUJOČI: oče in mami ter ožje sorodstvo!

Kranj, 29. junija 1981

MALI
OGLASI

telefon
23-341

PRODAM

RABLJEN LES (punte, bankine, elemente in tramove) za gradnjo hiše prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 6407
Prodaj dobro ohranjeno SE-DEŽNO GARNITURO meblo. 28-847
Ogled po dogovoru. Telefon 6409

Prodaj malo rabljen ŠTEDILNIK na drva calorifex in novo URO z RADIOM. Vrtnar, Naklo 76 6436

Prodaj KRAVO, drugič v devetem mesecu brejosti, težko 500 do 600 kg. Sp. Senica 2, Medvode 6437

Prodaj 380-litrsko HLADILNO SKRINJO. Kodeh Antonija, Kropa 3/b 6438

Prodaj dva meseca starega BIKCA za plemo. Roblek Anton, Bašelj 15, Preddvor 6439

Prodaj dva meseca stare bele PIŠKE in PISCANCE za dopitanje. Pivka 13, Naklo 6440

Prodaj GUMI COLN meteor - sport Beograd z MOTORJEM tomos 4 KM. Ogled vsak dan od 18. do 20. ure. Rihard Markič, Bistrica 180, Tržič 6441

Prodaj SPALNICO. Naslov v og. oddelku. 6442

Poceni prodaj rabljeno betonsko STRESNO OPEKO. Hrastje 117, Kranj, tel. 24-538 6443

Prodaj OKNO 180 x 140, zastekljeno in BALKONSKA VRATA, 80 x 220. Lahovčev 71, Cerklje 6444

Prodaj nov HLADILNIK »obodine«. Ogled v torek od 14. do 18. ure. Gorčičeva 6, Kranj 6445

Prodaj nov BALDAHIN za prikolico 450. Telefon 21-382, zvečer (Grigorinič) 6446

Mlade PSE - NOVOFUNDLANCE, TELETA - bikca za rejo, rabljen traktorski OBRAČALNIK heublitz in OPAZE za okroglo jamo 100 kub. m, ugodno prodaj. Benedičič, Globoko 7, 64240 Radovljica 6447

Prodaj PIANINO. Telefon 26-852 6448

Prodaj dva dobro ohranjena JOGIJA in klasično SEDEŽNO GARNITURO. Informacije in ogled popoldan. Umnik, Senčur, Kranjska c. 38 6449

Poceni prodaj nov SOTOR za pet oseb, COLN T 400 (banjo), MOTOR 4,5 KM in PRIKOLICO za čoln. Možnost plačila s kreditom. Alpska c. 94, Lesce 6450

Prodaj mlado KRAVO s teletom. Podbrezje 16, Duplje 6451

Prodaj 380-litrsko ZAMRZOVALNO SKRINJO LTH. Telefon 27-885 popoldan 6452

Prodaj šest tednov stare PRASIČKE. Aljančič, Hudo 2 nad Kovorjem 6453

Prodaj 4 tone CEMENTA. Sr. Bitnje 24, Žabnica 6454

V soboto, 11. julija, bo razprodaja 3 mesece starih JARKIČ pri Pavlinu, Pivka 45, Naklo 6455

Prodaj SLAMOREZNICO s puhalnikom ultra H 3 in več BUTAR od »žamnjaja«. Rakovec, Javornik 3, Kranj 6456

Prodaj 4 družine ČEBEL. Cerklje 281 6457

Prodaj 4 leta staro KOBILO, težko 500 kg. Grošelj Miran, Selo 16, Žiri 6458

Prodaj več KRAV. Dvorska vas Begunje 6459

Prodaj novo žensko KOLO na 5 prestav. Kovač, Grenc 5, Škofja Loka 6460

Prodaj GRADBENO BARAKO. Telefon 24-812. Informacije v petek popoldan 6461

Prodaj dobro ohranjen kombiniran OTROŠKI VOZIČEK za 1.000 din. Gruđen, Veljka Vlahoviča 10, Kranj 6496

KRAVO s teletom, prodaj. Informacije na naslov: Križe, Gojzd 4, ali po telefonu 57-100 po 14. uri 6497

Prodaj globok VOZIČEK peg in ZIBELKO. Čebular Marjan, Veljka Vlahoviča 7, Kranj 6498

Zaradi selitve prodaj 2 kW elektro akumulacijsko PEČ AEG, v garanciji, nerabljen. Kolman, tel. 25-412 6499

Prodaj HOBI STROJ za obdelavo lesa. Hrvatini Bojan, Ročevnica 53, Tržič 6500

Prodaj 16-colski GUMI VOZ. Jezerska c. 100, Kranj 6501

OTROŠKI POSTELJI, prodaj. Križaj, Zg. Senica 35, Medvode 6502

Prodaj KOBILO z žrebetom ali menjam za KONJA. Krč Janez, Kokrški log 10, Kranj 6503

Poceni prodaj MOPED tomos 4. Mlakar, Bukovica 4, Vodice 6504

Prodaj KRAVO, po izbiri. Pintar, Vešter 16, Škofja Loka 6505

Prodaj 10 tednov stare domače ZAJCE. Puštal 19, Škofja Loka 6506

Prodaj čistokrvne nemške OVČARJE z rodovnikom, odličnega porekla. Jegorovo predmestje 29, Škofja Loka, telefon 064-60-898 6507

Prodaj 7 tednov stare PUJSKE. Stanonik, Vincarje 26, Škofja Loka 6508

Prodaj SOTOR za 3 osebe, modre barve. Partizanska 27, Škofja Loka 6509

Prodaj 12 NOSILCEV, dolgih 4 m in 80 POLNILCEV za monta strop. Gartner, Frankovo naselje 84, Škofja Loka 6510

Prodaj GLISER opatija z MOTORJEM T-18 in opremo za daljinsko vodenje ter smrekov OPAZ ali ladijski POD, 20 mm. Podviz, Zbilje 9/A, Medvode 6511

Prodaj večjo količino ZNAČK. Naslov v oglasnem oddelku. 6512

Prodaj globok otroški VOZIČEK za dvojčka in dve poročni OBLEKI, št. 38-40. Polajnar - Koporc, Kidričeva 8, Kranj 6513

Poceni prodaj PSA, dobrega čuvaja. Vidmar Ignac, Kranj, Tekstilna ul. 5 6514

Prodaj PRASIČE, težke od 30 do 100 kg. Posavec 16, Podnart 6515

Prodaj nov elektromotor 1,5 kW, enofazni, ali zamenjam za večjega. Adergas 3, Cerklje 6516

ZIVINOREJSKI VETERINARSKI ZAVOD GORENJSKE - KRANJ

DEŽURNI VETERINARJI

od 10. 7. do 17. 7. 81

Za občini Kranj in Tržič
RUS Jože, dipl. vet., Cerklje 147, tel. 42-915
LIKOSAR Dušan, dipl. vet., Visoko 45 a, tel. 28-772

Za občino Škofja Loka
HABJAN Janko, dipl. vet., Ziri 130, tel. 69-280
KRIZNAR Miro, dipl. vet., Godešič 134, tel. 62-130

Za občini Radovljica in Jesenice
PAVLIČ Franc, dipl. vet., Zasp, Stagne 24, tel. 77-839

Dežurna služba pri Živinorejskem veterinarskem zavodu Gorenjske v Kranju, Iva Slavca 1, tel. 25-779 ali 22-781 pa deluje neprekinjeno.

Živinorejce na območju občine Jesenice obveščamo, da od 1. julija 1981 dalje dela na njihovem terenu Janez Urh, dipl. veterinar, katerega lahko pokličete vsak dan po telefonu št. 23-716 ali 25-779.

Prodaj KRAVO s teletom, tretje tele. Lenart 1, Cerklje 6517

Prodaj 8 tednov stare PRASIČKE. Zg. Brnik 56, Cerklje 6518

Prodaj mešane PLOHE (50 in 25) in NAPUŠČ. Zg. Brnik 69, Cerklje 6519

Prodaj 8 kub. m suhih bukovih DRV in 1,5 kub. m suhih smrekovih DESK. Senturška gora 5, Cerklje 6520

Prodaj dva tedna staro TELIČKO simentalo. Praprotna polica 7, Cerklje 6521

Prodaj rabljena OKNA z dvojno zapero in mrežo. Poženik 39, Cerklje 6522

Prodaj tri tone CEMENTA. Preša, Cerklje 102 6523

Prodaj prednji NAKLADALEC za fergusona in »SPIROVCE«. Cerklje 97 6524

Prodaj manjšega KONJA. Glinje 5, Cerklje 6525

Dobrim ljudem oddam eno leto starega PSA - nemškega ovčarja, primerne za dresuro. Kordež, Jamnik 15, Kropa 6526

Prodaj BIKCA in TELIČKO, črnobela, stara 10 dni in ŠIVALNI STROJ weritas. Praprotna polica 24, Cerklje 6527

Prodaj novo ŽAGO - MLIN UM 7 MIO standard z brusom, priključkom za oblanje in vrtnje in robkalnikom za koruzo. Telefon 77-028 6528

Prodaj KRAVO po izbiri in kombinirano PEČ za v kopalnico. Sp. Brnik 10, Cerklje 6529

Prodaj karamboliran TRAKTOR TV 418, letnik 1980. Mohorič, Davča 32, Železniki 6530

Prodaj OBRAČALNIK maraton za kosilnico BCS in pločevinasto stroho za okrogli silos. Štravs, Volča 23, Poljane nad Škofjo Loko 6531

Prodaj 30 kg švedskega mat LAKA sjuteko za parket in 125 kg LEPILA za ploščice (Golob). Informacije dobite po tel. 24-155 6532

Ljubiteljem živali oddam 6 mesecev starega PSA. Križnar Boris, Kidričeva 18, Kranj 6533

Prodaj ročno KOSILNICO reform super. Voglje 117, Senčur 6534

Prodaj rabljeno STRESNO OPEKO bobrovec, približno 2.000 kosov. Fabjan, Ješetova 5, Kranj 6535

Prodaj športni OTROŠKI VOZIČEK ter STAJICO. Eržen Franc, Jezerska c. 10, Kranj 6536

Prodaj 2 tone CEMENTA, dvotarifni ŠTEVEC in URO. Satler Drago, Oldhamska 14, Kranj 6537

TRAKTOR šore 302, nov, prodaj. Sušteršič, Medvode, C. na Svetje 44, telefon 061-611-270 6538

Prodaj gradbeno ŽELEZO. Telefon 064-79-454 6539

Poceni prodaj SOTOR za 4 osebe. Šiškovo naselje 27, Kranj - Stratišče 6540

Ugodno prodaj PRIMO, v zelo dobrem stanju, akumulatorji novi, cena 4.000 din. Ogled po 14. uri. Černigoj Francka, Za žago 4, Bled - Rečica 6541

Prodaj dva ELEKTROMOTORJA: 4 in 3 kW, s 1400 obrati na minuto. Pavle Zganjar, Pungert 15, Škofja Loka 6542

Prodaj POMIVALNO KORITO z omarico EMO Celje, 80 x 56 x 85, 5 OKEN, zunanje mere 115 x 90 x 21 cm in strešno »KONZOLO« za trofazni električni priključek. Telefon 89-043 6543

Prodaj 8 mesecev brejo TELICO križanko. Hlebce 11, Lesce 6544

Prodaj 8 kub. m DIPESTRA, debeline 5 cm za oblaganje. Likosar, Visoko 45/a, Senčur 6545

Prodaj barvni TV gorenje, po ugodni ceni. Telefon 74-375 6546

Izdaja CP Glas, Kranj, Stavek TK Gorenjski tisk Kranj, tisk: ZP Ljubljana pravica, Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. - Tekoči račun pri SDK v Kranju: številka 51506-603-51999 - Telefoni: a. c. 23-341, glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-835, redakcija 21-880, komercialna - propaganda, naročnina, mali oglasi in računovodstvo 23-341. Individualna polletna naročnina 250,- din, za iznosništvo preračunano v valuto vključno s poštnino. Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Planine privablajo

Križka gora naša ...

Tako se začenja pesem o 1582 metrov visoki Križki gori, ki je junij preživela v znaku jubilejev – Prizadevanja križkih planincev za modernizacijo postojanke, ki ji zvesto strežeta Tončka Jekovec in Jože Sturm

Križka gora – Debelo uro hoda terja od povprečnega planinca vzpon na Križko goro, 1582 metrov visoko priljubljeno planinsko izletniško točko. Junij je bil za Križko goro jubilejen: 28. junija 1953 ob enajstih dopoldne torej pred 28 leti, je Planinsko društvo iz Križev, ki združuje danes 450 članov, odprlo planinsko postojanko, eno od postaj Slovenske planinske transverzale, 25. junija leta 1975 pa se je prvič zavrtelo kolesje nove tovorne žičnice z Gozda do Križke gore. Medtem se je seveda dogajalo še marsikaj pomembnega za Križko goro. Planinci in njihovi prijatelji so se lotili obnove koč, ki bo lahko ponudila

prenočišče 90 planincem. Prizidek, v katerega gradnjo so člani PD Križe vložili 5000 prostovoljnih delovnih ur, že dobiva končno podobo. Kuhinja je večja, več je ležišč, postojanka pa ima tudi primernejše skladišče. Dela pri urejanju koč pa še ni konec. Po popravilu kliče streha, pa tovarna žičnica, ki bo z novim sidrom lahko krožna itd. Za domom je urejeno otroško igrišče z igrali, tako da je tudi za najmlajše obisk Križke gore prijeten. Složno s planinci so poprijeli za delo tudi zmagarji. Zanje je Križka gora prijetno izhodišče za polete. Zadnje državno prvenstvo je bilo na Križki gori, pa je dobro uspelo in postreglo z novimi rekordi v preletu.

Stane Zaletel, eden od graditeljev koč na Križki gori

»Kočo smo gradili prostovoljno,« pripoveduje eden od graditeljev, Stane Zaletel iz Ziganje vasi. »Posebej moram omeniti Lovra in Franca Česna, Danila Gradišarja, Vinka Golmajerja, Iva Peterinaca, Tomaža Dobreta, Antona Lukanca, Ljuba Terana, Zaplotnikovo Kati, vojake iz Križev in Kranja ter seveda številne druge, ki so pomagali pri gradnji.«

Tončka Jekovec in Jože Sturm opravljata že nekaj let oskrbniške posle. Od 15. junija dalje vsak dan odpirata vrata doma, pred tem pa je bil dom odprt le v sobotah, nedeljah in praznikih. Ne pritožujeta se nad obiskom, posebno če je lepo vreme. Prihajajo Tržičani, Kranjčani, Koprčani, Mariborčani, pa tudi od drugje bi našli obiskovalce.

»V pokoju sem in nisem imel kaj početi,« pojasnjuje vzroke svojega »oskrbništv« Jože Sturm. »Življenje v mestu mi ne prija, na Križki gori pa je prav prijetno. S člani društva je prav prijetno sodelovati, pa tudi delovni pogoji se z modernizacijo postojanke izboljšujejo. Trudi se s Tončko, da planincu lahko ponudiva čim več. Običajno so na voljo tri enolončnice, pa še po naročilu lahko kaj pripraviva. Planinci pravijo, da je Križka gora med najcenejšimi postojankami nasploh...«

Križkim planincem je dokončna obnova postojanke glavna naloga. V tržički občini namensko zbirajo denar za planinske postojanke. Križani so precej materiala že kupili, tako da bo delo lažje. Razmišljajo pa tudi o gradnji vlečnice na pobočju gore, o oživitvi nekdanj tradicionalnega Gamsovega bala, o organizaciji Muflonovega smuka itd. Z voljo in zagnanostjo, ki ju imajo na pretek, bodo lahko uresničili tudi te načrte...

Besedilo in slike: J. Košnjek

Skrbita za prijetno bivanje planincev: Tončka Jekovec in Jože Sturm

Naj opravijo vaše delo strojčki gorenje

Razstavno prodajni center v Ljubljani na Titovi 118 (Bežigrad) tel. 061 / 348-927

Poleti se pripravljajo na zimo – Tale drva, že lepo razžagana, bodo pozimi zagorela v štedilniku in peči, še prej pa bodo lastnika ogrela, ko jih bo cepil v polena. Najbrž pa so ga že tudi poprej, ko je plačeval račun. Toplota bukovih drv namreč stane – po kubiku kar okoli 15 novih stotakov. – Foto: M. Ajdovec

GLASOVA ANKETA

Počitniško delo

Veliko študentov, srednješolcev pa tudi učencev višjih razredov osnovnih šol se med počitnicami odloča za delo. Od nekaterih to zahteva šolski predmetnik, ki vključuje obvezno počitniško prakso v sestavni del pouka, drugi poprimejo za delo, ker tako sami hočejo. Spoznati želijo proizvodni proces v tovarnah, pisarnah, predvsem pa zaslužiti nekaj denarja za sprostitev ob morju ali kamor jih pač vleče med počitnicami, za nove knjige, ki jih bo septembra treba kupiti.

celo zanimivo. Spoznavam, da je v praksi pogosto drugače, kot nas učijo v šoli. Zato je praktično delo med počitnicami, čeprav traja samo tri tedne, pomembno in potrebno. Naučiš se lahko veliko, če si priden in pokažeš zanimanje.«

Irena Veselič iz Kranja, učenka ekonomske srednje šole: »Letos opravljam obvezno počitniško prakso v kranjskem Kino podjetju. Prejšnji dve leti sem bila v Savi. Tu mi je bolj všeč. Ker je kolektiv majhen, je treba poprijeti za vsako delo, v tajništvu ali računovodstvu. Prav to mi je všeč. Od prakse bi rada odnesla čim več izkušenj. Zakaj se mi to zdi tako pomembno? Ni namreč tako redek primer, da praktikante pustijo brati časopis, opravljati razne 'kurirske' posle, namesto da bi jih vpeljali v delo, jim zaupali. Tu mi res ni dolgčas. Mislim, da je počitniška praksa potrebna, čeprav so trije tedni prekratki za globlje poznavanje dela.«

Marija Mandelj iz Tržiča, učenka konfekcijske smeri v kranjskem tekstilnem in obutvenem centru: »Stipendijo dobivam v Bombažni predilnici in tkalnici v Tržiču, zato obvezno prakso že tretje leto opravljam tu. Delam v tozdu konfekcija. Likam posteljna oblačila, ravnam blago. Delo ni naporno. Zdi se mi

H. Jelovčan

Negotovost zaradi predpisov

Predlog novega republiškega zakona o varnosti cestnega prometa predvideva določilo, po katerem morajo imeti avtošole vsaj štiri redno zaposlene inštruktorje, po drugi strani pa družbeni dogovor dopušča le 1,5-odstotno rast zaposlovanja v tem srednjeročnem obdobju – med temi (pretečimi) predpisi se mota avtošola pri Mladinskem servisu v Kranju, ki si tako ne more začrtati jasnega razvoja.

Kranj – Temeljna dejavnost Mladinskega servisa v Kranju, ki je bil ustanovljen pred šestimi leti na pobudo občinske konference ZSMS Kranj, je posredovanje občasnih zaposlitev dijakom in študentom. Toda v tej enoviti organizaciji so v drugem letu obstoja poskusili tudi z avtošolo. Njene usluge naj bi v prvi vrsti koristili člani servisa, dijaki in študentje, in le če bi zmogljivosti ostajale neizkoriščene, bi si znanje za pridobivanje voznškega izpita lahko pridobivali tudi ostali. Pričeli so s tremi avtomobili, toda potrebe so iz leta v leto narekvale širjenje voznega parka. Od prvih začetkov pa vse do letošnjega leta je bilo v tej avtošoli tako kot v katerikoli drugi: dolge vrste pred vrati oziroma povpraševanje daleč večje od ponudbe. Letos pri Mladinskem servisu opažajo manjše število kandidatorov, toda hkrati velja povedati, da je šele sedanje stanje »normalno«, ki pa pomeni tudi boljše pripravo in kakovost pouka. Šolarji, predvsem dijaki škofjeloške in kranjske gimnazije ter srednje ekonomske šole so še vedno njihove stalne stranke, nekoliko so se letos spostile le »rezervne« 20-odstotne zmogljivosti, ki so bile sicer za nekaj višjo ceno namenjene nečlanom servisa.

Dejavnost avtošole, tudi sam njen obstoj pa je v negotovosti zaradi nekaterih sprememb v uposabljanju voznikov vozil na motorni pogon, ki jih predvideva novi republiški zakon o varnosti cestnega prometa. V predlogu zakona je med drugim zapisano, da mora vsaka avtošola imeti najmanj šest voznikov inštruktorjev, od tega najmanj štiri, ki imajo v avtošoli lastnost delavca v združenem delu za nedoločen ali

določen čas. Avtošola pri Mladinskem servisu tega pogoja ne izpolnjuje – občasno zaposluje šest inštruktorjev – zato bi sprejetje teh predpisov šolo vsekakor postavilo pod vprašaj. S tem bi bila posredno prizadeta tudi osnovna dejavnost servisa. Zadeva postaja problematična, če »preteči« člen novega republiškega zakona postavimo nasproti določilom družbenega dogovora, ki za sedanje srednjeročno obdobje predvideva le eno in pol odstotno rast zaposlovanja. Sprejem štirih inštruktorjev v redno delovno razmerje bi zato pomenil hudo kršitev sprejetih postavk. Tej negotovosti se pridružujejo še težave v zvezi z obnavljanjem voznega parka. Naložba v avtomobile je negospodarskega značaja, z minimalno amortizacijo pa lahko nabavijo le eno vozilo na leto. V preteklosti so vozni park v celoti zamenjali na vsako poldrugo leto.

O razvojnih možnostih in nejasni prihodnosti razmišljajo tudi v drugih manjših avtošolah v kranjski občini in na Gorenjskem. Na Mladinskem servisu zaenkrat niso pretirano zaskrbljeni. Počakati morajo na novi zakon o varnosti cestnega prometa. Če bodo določila predloga zakona obveljala, potem bodo skušali poiskati rešitev s spremembami v organiziranosti, predvsem pa v dogovoru z ustanoviteljico in v povezavi z ostalimi avtošolami v kranjski občini. Nikakor pa šole ne gre preprosto ukiniti, saj je v petih letih popolnoma opravičila svoj obstoj. Samo letos se je v njej izšolalo 280 kandidatorov, med njimi pa prevladujejo dijaki in študenti, člani servisa, ki edino po tej poti lahko nekoliko ceneje pridejo do sicer

dragega voznškega izpita. Na Mladinskem servisu stane za člane ura vožnje 230 dinarjev (drugod 250), za tečaj cestno prometnih predpisov pa e treba odšteti 350 dinarjev (v drugih šolah 600 dinarjev). »Povprečni« kandidat za voznika osebnega avtomobila prihrani s tem blizu tisoč dinarjev.

C. Zaplotnik

LOTERIJA

Srečka št.	din	Srečka št.	din
00	60	35	60
10	60	45	80
70	80	55	120
7290	800	75	60
43160	4.000	365	160
92610	6.060	3285	400
118930	20.000	13145	8.080
		457655	20.120
1	40		80
8341	440	36	100
8611	440	56	200
24481	8.040	666	1.000
		7016	2.000
		12916	6.000
6662	400	21706	2.000
66222	6.000	66516	6.000
76512	4.000	79046	6.000
98232	4.000	020616	1.000.000
175272	20.000		
376172	20.000		
		27	100
3	40	002187	20.000
04203	4.040	325827	20.100
061163	20.040	459217	20.000
155253	20.040		
210763	20.040	28	60
256013	50.040	58	60
296073	500.040	688	160
399973	20.040	82048	2.000
		037468	20.000
		442018	20.000
04	80		
40	80	409	200
36614	2.000	0559	600
81134	8.000	8919	600
91204	2.080	07169	2.000
031584	20.000	40869	8.000
179324	20.000	293449	20.000
488224	100.000	338429	20.000